

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลต่าง ๆ ที่คำนวณได้ในบทที่ ๒ ได้นำมาพิจารณาถึงการสมรสและการเปลี่ยนแปลงของการสมรสรวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงของการสมรสที่มีต่อการเจริญพันธุ์ ดังต่อไปนี้ :-

๑. การสมรสและการเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓

ตามวัตถุประสงค์ข้อแรกทีแสดงไว้ในบทที่ ๑ การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการสมรสและการเปลี่ยนแปลงของการสมรสในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๐-๒๕๐๓ จากตารางที่ ๑ ในบทที่ ๒ ได้นำมาสร้างตารางแสดงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า ตามลำดับจากสูงไปหาค่า ดังนี้ :-

ตารางที่ ๑ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคสมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าตามลำดับสูงต่ำ พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ หัวตารางอาณาจักร จำนวนนี้เป็นรายจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๔๐		พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน
หัวราชอาณาจักร	๗๙.๖	หัวราชอาณาจักร	๗๖.๑	หัวราชอาณาจักร	๗๐.๒
นครราชสีมา	๔๒.๖	ยะลา	๔๐.๔	ปัตตานี	๔๗.๗
ปัตตานี	๔๒.๒	ปัตตานี	๔๐.๔	ยะลา	๔๕.๗
ยะลา	๔๑.๐	นครราชสีมา	๔๕.๔	สตูล	๔๑.๕
สตูล	๔๔.๔	สตูล	๔๖.๔	เชียงใหม่	๔๐.๐
กระบี่	๔๔.๐	กระบี่	๔๑.๗	เชียงใหม่	๗๘.๔
สิงคโปร์	๔๗.๖	เพชรบูรณ์	๔๖.๒	กระบี่	๗๘.๔
ระนอง	๔๗.๖	เลย	๔๖.๐	ระนอง	๗๖.๔

ตารางที่ ๑ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า
ตามลำดับสูงต่ำ พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓. หัวราชอาณาจักร จำนวนเป็น
รายจังหวัด

	พ.ศ.๒๔๔๐		พ.ศ.๒๔๕๐		พ.ศ.๒๕๐๓	
	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน
หัวราชอาณาจักร		๗๕.๖	หัวราชอาณาจักร	๗๖.๓	หัวราชอาณาจักร	๗๐.๒
ศรีลังกา		๔๕.๕	สิงคโปร์	๔๐.๖	กัมพูชา	๗๕.๖
นครศรีธรรมราช		๔๕.๔	ศรีลังกา	๔๐.๑	สยาม	๗๕.๕
สงขลา		๔๕.๓	พม่า	๔๐.๑	มณฑลอุดร	๗๕.๓
สุราษฎร์ธานี		๔๕.๐	ระยอง	๓๕.๕	ฉะเชิงเทรา	๗๕.๓
ปัตตานี		๔๓.๕	พิษณุโลก	๓๕.๖	เพชรบูรณ์	๗๕.๒
กัมพูชา		๔๓.๕	อุตรดิตถ์	๓๕.๕	เลย	๗๕.๑
ประจวบคีรีขันธ์		๔๓.๐	ตราด	๓๕.๑	นราธิวาส	๗๕.๐
อุตรดิตถ์		๔๒.๕	กัมพูชา	๓๕.๐	ชุมพร	๗๔.๕
เชียงใหม่		๔๒.๕	อุตรดิตถ์	๓๕.๕	สุโขทัย	๗๔.๕
สุราษฎร์ธานี		๔๒.๓	หนองคาย	๓๕.๖	พิษณุโลก	๗๔.๒
เพชรบูรณ์		๔๒.๓	สมุทรสงคราม	๓๕.๕	อุตรดิตถ์	๗๔.๒
ภูเก็ต		๔๒.๓	สุโขทัย	๓๕.๕	น่าน	๗๔.๐
ระยอง		๔๒.๒	ระยอง	๓๕.๕	ตราด	๗๓.๕
พิษณุโลก		๔๒.๒	นครศรีธรรมราช	๓๕.๓	อำนาจเจริญ	๗๓.๕
พิจิตร		๔๒.๕	พิษณุโลก	๓๕.๕	สงขลา	๗๓.๑
สุโขทัย		๔๒.๒	เชียงใหม่	๓๕.๓	หนองคาย	๗๓.๐
ชุมพร		๔๑.๕	พิจิตร	๓๕.๕	ภูเก็ต	๗๒.๕
น่าน		๔๑.๒	ประจวบคีรีขันธ์	๓๕.๕	ศรีลังกา	๗๒.๕

ตารางที่ ๑ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า
ตามลำดับปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓. ทั้งราชอาณาจักร
จำแนกเป็นรายจังหวัด

	พ.ศ. ๒๔๔๐		พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน
ทั้งราชอาณาจักร		๓๕.๖	ทั้งราชอาณาจักร	๓๖.๓	ทั้งราชอาณาจักร	๓๐.๒
โดย			นครสวรรค์	๓๓.๒	ประจวบคีรีขันธ์	๓๒.๖
นครสวรรค์		๔๑.๒	สุราษฎร์ธานี	๓๓.๑	พิจิตร	๓๒.๔
อุดรธานี		๔๖.๓	สมุทร	๓๓.๑	ตาก	๓๒.๓
ปทุมธานี		๔๐.๕	นนทบุรี	๓๖.๔	นครสวรรค์	๓๒.๓
สระบุรี		๔๐.๒	ขอนแก่น	๓๖.๔	วังง่า	๓๒.๒
นครนายก		๔๐.๐	ชัยภูมิ	๓๖.๓	ระยอง	๓๒.๐
พระนครศรี		๓๕.๕	สกลนคร	๓๖.๕	สมุทร	๓๑.๔
สมุทร		๓๕.๔	อุบลราชธานี	๓๖.๔	อุดรธานี	๓๑.๓
เชียงใหม่		๓๕.๔	พิจิตร	๓๖.๑	อุบลราช	๓๑.๒
ปราจีนบุรี		๓๕.๓	ภูเก็ต	๓๖.๑	จันทบุรี	๓๑.๒
อุบลราช		๓๕.๖	อุบลราช	๓๖.๑	ชัยภูมิ	๓๑.๒
ชุมพร		๓๕.๖	ศรีสะเกษ	๓๖.๐	สมุทร	๓๐.๕
ลำปาง		๓๕.๖	นครนายก	๓๕.๔	ชัยนาท	๓๐.๕
ธนบุรี		๓๕.๒	สิงห์บุรี	๓๕.๔	แพร่	๓๐.๓
บ้าน		๓๕.๑	บุรีรัมย์	๓๕.๔	สกลนคร	๓๐.๒
หนองคาย		๓๕.๐	กาญจนบุรี	๓๕.๓	สระบุรี	๓๐.๒
แพร่		๓๕.๐	ชัยนาท	๓๕.๓	สิงห์บุรี	๓๐.๐
จันทบุรี		๓๕.๔	ตาก	๓๕.๖	ปราจีนบุรี	๒๙.๕

ตารางที่ ๑ (ต่อ) อัตราส่วนรดับของสตรีที่เกษมรมแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า ตามลำดับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๔๘๖ - ๒๕๐๓, หัวราชอาณาจักร จำนวนเป็นรายจังหวัด

ปี.พ.๒๔๘๖		ปี.พ.๒๔๙๐		ปี.พ.๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน
หัวราชอาณาจักร	๓๕.๖	หัวราชอาณาจักร	๓๖.๓	หัวราชอาณาจักร	๓๐.๒
ชัยนาท	๓๘.๓	ชลบุรี	๓๕.๕	ชุมพร	๒๔.๓
ชัยภูมิ	๓๕.๕	ฉะเชิงเทรา	๓๕.๕	นครปฐม	๒๔.๓
สมุทรสงคราม	๓๕.๒	แม่ฮ่องสอน	๓๕.๕	สุราษฎร์ธานี	๒๔.๖
ตาก	๓๕.๑	สมุทรปราการ	๓๕.๔	กาญจนบุรี	๒๔.๒
นครราชสีมา	๓๕.๑	ชุมพร	๓๕.๔	นครพนม	๒๔.๑
กาญจนบุรี	๓๕.๐	ชัยภูมิ	๓๕.๓	อุตรดิตถ์	๒๕.๑
อุตรดิตถ์	๓๕.๕	นครราชสีมา	๓๕.๑	นครราชสีมา	๒๔.๐
สมุทรสาคร	๓๓.๕	บุรีรัมย์	๓๕.๑	พิจิตร	๒๕.๔
แม่ฮ่องสอน	๓๓.๕	ปราจีนบุรี	๓๕.๑	อุทัยธานี	๓๕.๓
สมุทรปราการ	๓๓.๓	ร้อยเอ็ด	๓๕.๐	ขอนแก่น	๒๕.๖
ฉะเชิงเทรา	๓๓.๓	ชัยภูมิ	๓๕.๕	เพชรบุรี	๒๕.๕
สุพรรณบุรี	๓๓.๔	น่าน	๓๕.๔	สมุทรปราการ	๒๕.๕
สิงห์บุรี	๓๓.๓	สระบุรี	๓๕.๔	สุพรรณบุรี	๒๕.๓
ขอนแก่น	๓๓.๒	มหาสารคาม	๓๕.๔	นครศรีธรรมราช	๒๓.๔
เพชรบุรี	๓๖.๔	นครพนม	๓๕.๖	ราชบุรี	๒๓.๓
ศรีสะเกษ	๓๖.๔	ฉะเชิงเทรา	๓๕.๕	นครนายก	๒๓.๓
อ่างทอง	๓๖.๔	อ่างทอง	๓๕.๕	ฉะเชิงเทรา	๒๓.๐

ตารางที่ ๑ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า
 ตามค่าสัมบูรณ์ พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓, หัวราชอาณาจักร
 จำนวนนี้เป็นรายจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๔๐		พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน	จังหวัด	อัตราส่วน
หัวราชอาณาจักร	๓๕.๖	หัวราชอาณาจักร	๓๖.๓	หัวราชอาณาจักร	๓๐.๒
นครปฐม	๓๖.๕	นคร	๓๕.๕	นครปฐม	๒๖.๕
สุโขทัย	๓๖.๕	สุรินทร์	๓๓.๕	บุรีรัมย์	๒๖.๖
สกลนคร	๓๖.๓	เชียงใหม่	๓๓.๕	มหาสารคาม	๒๕.๕
มหาสารคาม	๓๖.๒	พระนครศรีอยุธยา	๓๓.๒	สมุทรสงคราม	๒๕.๕
ลำพูน	๓๕.๕	นครปฐม	๓๒.๕	ศรีสะเกษ	๒๕.๕
ร้อยเอ็ด	๓๕.๕	ราชบุรี	๓๒.๓	พระนครศรีอยุธยา	๒๕.๕
บุรีรัมย์	๓๕.๒	สมุทรสาคร	๓๒.๖	ร้อยเอ็ด	๒๕.๕
ราชบุรี	๓๕.๒	เพชรบุรี	๓๐.๕	สุรินทร์	๒๓.๕
สุรินทร์	๓๕.๕	สุพรรณบุรี	๓๐.๕	ยโสธร	๒๓.๕
นครพนม	๓๕.๕	ลำพูน	๒๕.๖	สมุทรสาคร	๒๒.๐

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ชัดว่าอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นได้จากการสมรสข้างเป็นลำดับจากปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ จังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า เป็นอัตราส่วนสูงสุดซึ่งเท่ากับร้อยละ ๓๖.๕ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จังหวัดยะลา ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงสุด แต่ลดลงมาเป็นร้อยละ ๓๐.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จังหวัดปัตตานีซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงสุดก็ลดลงมาอีกจนเท่ากับร้อยละ ๓๓.๓ ในทำนองเดียวกัน ถ้าพิจารณาจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วต่ำสุด คือในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้แก่จังหวัดนครพนม ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๓๕.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ อัตราส่วนดังกล่าวก็ลดลงเช่นกัน คือจังหวัดลำพูนซึ่งเท่ากับร้อยละ ๒๕.๖ และในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ คือจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๒๒.๐

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า
ท.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ทั่วประเทศ

อัตราส่วนร้อยละ สตรีที่เกษมรสแล้ว	ท.ศ.๒๔๕๐		ท.ศ. ๒๔๕๐		ท.ศ.๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
๒๐ - ๒๔.๕	-	-	๑	๑.๕	๒๔	๕๐.๐
๒๕ - ๒๙.๕	๓๕	๕๕.๓	๕๕	๕๕.๕	๓๕	๕๕.๓
๓๐ - ๓๕.๕	๒๔	๕๐.๐	๔	๑๑.๕	๔	๕.๓
๔๐ หรือสูงกว่า	๓	๕.๓	๒	๒.๕	-	-
รวม	๓๖	๑๐๐.๐	๓๖	๑๐๐.๐	๓๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า (จากตารางที่ ๑) ในระยะเวลาดังกล่าวแล้วจะเห็นว่า ใน ท.ศ.๒๔๕๐ จังหวัดต่าง ๆ ทั้งหมดในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วร้อยละ ๓๐.๐ หรือสูงกว่าทั้งสิ้น ในปี ท.ศ.๒๕๐๓ สตรีที่เกษมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี หรือสูงกว่ามีอัตราส่วนลดลงบ้าง คือ มีถึง ๒๐ จังหวัดหรือร้อยละ ๕๕.๕ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๓๐.๐ ทั้งในปี ท.ศ. ๒๔๕๐ ที่มีเพียง ๑๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๕.๓ เท่ากับมีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วในระดับนี้ ฝ่ายรับจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วร้อยละ ๓๐.๐ และสูงกว่านั้น ในปี ท.ศ.๒๕๐๓ มีเพียง ๑๑ จังหวัดเท่านั้น แต่ในปี ท.ศ.๒๔๕๐ มีถึง ๓๑ จังหวัด ในปี ท.ศ.๒๕๐๓ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วในจังหวัดต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน เพราะมีจำนวนถึง ๒๖ จังหวัดหรือร้อยละ ๕๕.๓ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้ว

ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐.๐ ซึ่งจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเพิ่มร้อยละ ๒๐ - ๒๕.๕ นั้น มีถึง ๒๕ จังหวัด และจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว ๔๐ และสูงกว่า ก็ลดลงเหลือเพียง ๔ จังหวัดเท่านั้น ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีถึง ๓๑ จังหวัด และในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ลดลงเหลือ ๑๐ จังหวัด

ดังนั้นจากตารางที่ ๒ จึงอาจสรุปได้ว่า สตรีที่อายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปในประเทศไทยต่ำกว่า สตรีที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในต่างประเทศ เพราะในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๒๕๐๓ มีจำนวนจังหวัดต่าง ๆ ที่สตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสในอัตราส่วนไม่ถึงร้อยละ ๔๐ เกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย และในขณะที่เกี่ยวกับจำนวนจังหวัดต่าง ๆ ที่สตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสในอัตราส่วนร้อยละ ๔๐ หรือสูงกว่าก็ลดลงเป็นลำดับเช่นกัน

ในการศึกษานี้การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีหรือสูงกว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ นั้น ได้แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๐ และระยะที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระยะเวลาดังกล่าวแล้วในตารางที่ ๑ บทที่ ๑ จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๐ นั้น ไม่มีจังหวัดใดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเพิ่มขึ้นเลยแม้แต่ จังหวัดเดียว ส่วนระยะระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ นั้น มีเพียง ๓ จังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่สมรสแล้วเพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ คือจังหวัดในภาคเหนือทั้งสาม ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

ตารางที่ ๓. การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนรายของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี และ
สูงกว่า พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๖๓, ที่วราชอาณาจัก

อัตราส่วนรายที่เปลี่ยนแปลง	ระยะที่ ๑		ระยะที่ ๒	
	พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๐		พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓	
	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
อัตราส่วนรายที่ลดลง				
๑๐.๐ หรือสูงกว่า	๑	๑.๕	๒	๕.๖
๕.๐ - ๙.๙	๑๖	๒๒.๘	๓๓	๘๓.๒
๑.๐ - ๔.๙	๕๐	๘๗.๖	๒๕	๖๕.๔
† ๑.๐	๑๓	๑๘.๖	๑	๕.๖
อัตราส่วนรายที่เพิ่มขึ้น				
๑.๐ - ๔.๙	-	-	๒	๒.๘
๕.๐ หรือสูงกว่า	-	-	๑	๑.๕
จำนวนรวม	๖๖	๑๐๐.๐	๕๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑ ในบทที่ ๒ ซึ่งแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนรายของสตรีที่ไทย
สมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า ได้มาสร้างตารางข้างต้นแสดงถึงจำนวนจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลง
ในระดัต่าง ๆ กัน ตารางที่ ๓ จะเห็นว่า ในระยะที่หนึ่ง ๑๓ จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงเพียง
เล็กน้อย คือ เพิ่มขึ้น หรือ ลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ ส่วนจังหวัดที่เหลือ คือ ๕๓ จังหวัดมีอัตราส่วน

ตั้งกล่าวลดลงทั้งสิ้น และในจำนวนนี้มี ๕๐ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๗.๒ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย
ที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงระหว่างร้อยละ ๑.๐ - ๔.๘ และ ๓๗ จังหวัดที่อัตราส่วน
ตั้งกล่าวลดลงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า ในขณะที่สองถึงแม้จะมีบางจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่
เกษมรสแล้วเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่จังหวัดส่วนใหญ่ที่มีอัตราส่วนตั้งกล่าวลดลงในระดับสูงนั้น คือ
จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่าเริ่มเป็น ๓๘ จังหวัด
หรือร้อยละ ๔๕.๘ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยจากจำนวน ๓๗ จังหวัดในระยะแรก และจำนวน
จังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงเพียงร้อยละ ๑.๐ - ๔.๘ ก็ลดลงเหลือ ๒๔ จังหวัด
เท่านั้น จากจำนวน ๕๐ จังหวัดในระยะแรกเช่นกัน

ดังนั้นจากตารางที่ ๒ จึงกล่าวได้ว่าโดยทั่ว ๆ ไปแล้วในปี พ.ศ.๒๔๕๐, ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓
จังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าอายุ
ในระดับสูง อย่างไรก็ตามจากตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปใน
จังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยลดลงเป็นลำดับจากปี พ.ศ.๒๔๕๐ ถึงปี พ.ศ.๒๕๐๓ ในระหว่างปี
พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วนับลดลงเป็นจำนวนร้อยละที่ระดับสูงกว่าใน
ระหว่างปี พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ถึงแม้จะมีบางจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละตั้งกล่าวแล้วเพิ่มขึ้นก็ตาม
แสดงว่าในระยะหลังนี้ใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงในวิธีการสมรสในหมู่สตรีไทยในจังหวัดต่าง ๆ ที่
ราชอาณาจักรมาทั้งสิ้น กล่าวคือสตรีไทยอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่ามีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วนับ
ลงเป็นลำดับ หรืออีกนัยหนึ่งสตรีไทยที่ยังมีวิธีการสมรสจะมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นนั่นเอง (ดูแบบที่ ๓
และ ๒)

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า ตามลำดับสูงค่า
พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ หัวเราะอาผาจักร จำแนกเป็นรายภาค

	พ.ศ.๒๔๔๐		พ.ศ.๒๔๕๐		พ.ศ.๒๕๐๓	
	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ
<u>ภาคกลาง</u>			<u>ภาคกลาง</u>		<u>ภาคกลาง</u>	
ตราด	๔๕.๐		ตราด	๓๘.๑	ฉะเชิงเทรา	๓๕.๓
ประจวบ	๔๓.๐		สมุทรสงคราม	๓๘.๕	ชลบุรี	๓๔.๘
ระยอง	๔๒.๖		ระยอง	๓๘.๘	ตราด	๓๓.๘
จันทบุรี	๔๑.๘		ปทุมธานี	๓๗.๕	ประจวบคีรีขันธ์	๓๒.๖
นนทบุรี	๔๑.๒		ประจวบคีรีขันธ์	๓๗.๕	ระยอง	๓๒.๐
ปทุมธานี	๔๐.๕		ฉะบุรี	๓๗.๐	ชลบุรี	๓๑.๘
สระบุรี	๔๐.๒		นนทบุรี	๓๖.๘	จันทบุรี	๓๑.๖
นครนายก	๔๐.๐		อยุธยา	๓๖.๑	อยุธยา	๓๑.๖
พระนครศรี	๓๘.๘		สิงห์บุรี	๓๕.๘	ชัยนาท	๓๐.๘
ฉะบุรี	๓๘.๘		นครนายก	๓๕.๘	ฉะบุรี	๓๐.๘
ปราจีนบุรี	๓๕.๓		กาญจนบุรี	๓๕.๗	สระบุรี	๓๐.๒
อยุธยา	๓๕.๖		ชัยนาท	๓๕.๓	สิงห์บุรี	๓๐.๐
ชลบุรี	๓๕.๒		ฉะบุรี	๓๕.๕	ปราจีนบุรี	๒๘.๘
ฉะบุรี	๓๕.๕		สมุทรปราการ	๓๕.๘	นนทบุรี	๒๘.๗
ชัยนาท	๓๕.๗		ชลบุรี	๓๕.๓	กาญจนบุรี	๒๘.๒
สมุทรสงคราม	๓๕.๖		ปราจีนบุรี	๓๕.๑	ปทุมธานี	๒๘.๘
กาญจนบุรี	๓๕.๐		จันทบุรี	๓๔.๘	เพชรบุรี	๒๘.๕
สมุทรสาคร	๓๖.๕		สระบุรี	๓๔.๘	สมุทรปราการ	๒๘.๘
สมุทรปราการ	๓๗.๗		ฉะเชิงเทรา	๓๔.๕	สุพรรณบุรี	๒๘.๓

ตารางที่ ๔ (ต่อ) อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า ตามลำดับสูงต่ำ
ปี, พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ที่วาระอาณาจักร จำแนกเป็นรายภาค

ปี, พ.ศ. ๒๔๕๐		ปี, พ.ศ. ๒๔๕๐		ปี, พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ
<u>ภาคกลาง</u>		<u>ภาคกลาง</u>		<u>ภาคกลาง</u>	
ฉะเชิงเทรา	๓๗.๗	อ่างทอง	๓๘.๘	ราชบุรี	๒๗.๗
สุพรรณบุรี	๓๗.๘	พระนครศรี	๓๓.๒	นครนายก	๒๗.๓
สิงห์บุรี	๓๗.๓	นครปฐม	๓๒.๘	ฉะเชิงเทรา	๒๗.๐
เพชรบุรี	๓๖.๘	ราชบุรี	๓๖.๓	นครปฐม	๒๖.๘
อ่างทอง	๓๖.๘	สมุทรสาคร	๓๑.๖	สมุทรสงคราม	๒๕.๘
นครปฐม	๓๖.๕	เพชรบุรี	๓๐.๘	พระนครศรี	๒๕.๘
ราชบุรี	๓๕.๒	สุพรรณบุรี	๓๐.๑	สมุทรสาคร	๒๒.๐
<u>ภาคเหนือ</u>		<u>ภาคเหนือ</u>		<u>ภาคเหนือ</u>	
กำแพงเพชร	๔๓.๕	เพชรบูรณ์	๔๖.๒	เชียงใหม่	๔๐.๐
อุตรดิตถ์	๔๒.๘	กำแพงเพชร	๓๘.๐	เชียงใหม่	๓๘.๘
เชียงใหม่	๔๖.๘	อุตรดิตถ์	๓๘.๘	กำแพงเพชร	๓๕.๖
เพชรบูรณ์	๔๖.๗	สุโขทัย	๓๘.๘	ลำปาง	๓๕.๕
พิษณุโลก	๔๖.๖	พิษณุโลก	๓๗.๘	แม่ฮ่องสอน	๓๕.๓
พิจิตร	๔๖.๕	เชียงใหม่	๓๗.๗	เพชรบูรณ์	๓๕.๒
สุโขทัย	๔๖.๒	นครสวรรค์	๓๗.๖	สุโขทัย	๓๕.๕
นครสวรรค์	๔๖.๒	พิจิตร	๓๖.๑	อุตรดิตถ์	๓๕.๒
เชียงใหม่	๓๘.๘	อุทัยธานี	๓๕.๘	พิษณุโลก	๓๕.๒
ลำปาง	๓๘.๖	ตาก	๓๕.๖	น่าน	๓๕.๐
แพร่	๓๕.๐	ลำปาง	๓๕.๕	ลำพูน	๓๓.๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ) อัตราส่วนรอยของสตรีที่สมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า ตามลำดับสูงต่ำ พ.ศ.๒๔๘๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร จำแนกเป็นรายภาค

พ.ศ. ๒๔๘๐		พ.ศ. ๒๔๙๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนรอยละ	จังหวัด	อัตราส่วนรอยละ	จังหวัด	อัตราส่วนรอยละ
ภาคเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคเหนือ	
น่าน	๗๕.๗	แม่ฮ่องสอน	๗๕.๔	พิจิตร	๗๖.๔
ตาก	๗๔.๑	น่าน	๗๕.๔	ตาก	๗๖.๓
แม่ฮ่องสอน	๗๗.๔	แพร่	๗๕.๕	นครสวรรค์	๗๖.๓
อุทัยธานี	๗๖.๔	เชียงใหม่	๗๓.๔	แพร่	๗๖.๗
ลำพูน	๗๕.๔	ลำพูน	๖๙.๖	อุทัยธานี	๖๔.๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
เลย	๘๑.๖	เลย	๘๖.๐	เลย	๗๘.๑
อุตรธานี	๘๐.๗	อุตรธานี	๗๕.๕	หนองคาย	๗๓.๐
หนองคาย	๗๕.๐	หนองคาย	๗๔.๖	อุตรธานี	๗๑.๗
ชัยภูมิ	๗๔.๔	ขอนแก่น	๗๖.๔	ชัยภูมิ	๗๑.๖
นครราชสีมา	๗๔.๑	ชัยภูมิ	๗๖.๗	สกลนคร	๗๐.๖
อุบลราชธานี	๗๓.๔	สกลนคร	๗๖.๕	นครพนม	๖๙.๑
ขอนแก่น	๗๓.๖	อุบลราชธานี	๗๖.๔	อุบลราชธานี	๖๙.๑
ศรีสะเกษ	๗๖.๔	ศรีสะเกษ	๗๖.๐	นครราชสีมา	๖๙.๐
สกลนคร	๗๖.๓	นครราชสีมา	๗๕.๑	ขอนแก่น	๖๔.๖
มหาสารคาม	๗๖.๖	บุรีรัมย์	๗๕.๑	บุรีรัมย์	๖๖.๖
ร้อยเอ็ด	๗๕.๔	ร้อยเอ็ด	๗๕.๐	มหาสารคาม	๖๕.๔
บุรีรัมย์	๗๕.๖	มหาสารคาม	๗๔.๔	ศรีสะเกษ	๖๕.๓
สุรินทร์	๗๔.๔	นครพนม	๗๔.๖	ร้อยเอ็ด	๖๔.๔
นครพนม	๗๔.๔	สุรินทร์	๗๓.๕	สุรินทร์	๖๓.๔

ตารางที่ ๔ (ต่อ) อัตราส่วนรอบของสตรีที่สมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า ตามลำดับสูงต่ำ
ท.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ ที่ว่าราชการจักร จำนวนเป็นรายภาค

ท.ศ.๒๔๔๐		ท.ศ.๒๔๕๐		ท.ศ.๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนรอบละ	จังหวัด	อัตราส่วนรอบละ	จังหวัด	อัตราส่วนรอบละ
<u>ภาคใต้</u>		<u>ภาคใต้</u>	<u>ภาคใต้</u>	<u>ภาคใต้</u>	
นราธิวาส	๕๒.๖	ยะลา	๕๐.๘	ปัตตานี	๔๗.๗
ปัตตานี	๕๒.๒	ปัตตานี	๕๐.๕	ยะลา	๔๕.๗
ยะลา	๕๑.๐	สตูล	๔๖.๕	สตูล	๔๑.๕
สตูล	๔๕.๕	นราธิวาส	๔๕.๔	กระบี่	๓๕.๕
กระบี่	๔๕.๐	กระบี่	๔๓.๑	ระนอง	๓๖.๕
พังงา	๔๗.๖	สงขลา	๔๐.๖	นราธิวาส	๓๕.๐
ระนอง	๔๗.๖	ศรีวิ	๔๐.๑	สงขลา	๓๓.๑
ศรีวิ	๔๕.๕	พังงา	๔๐.๑	ศรีวิ	๓๒.๕
นครศรีธรรมราช	๔๕.๔	ระนอง	๓๕.๕	ภูเก็ต	๓๒.๕
สงขลา	๔๕.๓	พัทลุง	๓๕.๖	พังงา	๓๒.๒
พัทลุง	๔๓.๕	นครศรีธรรมราช	๓๕.๓	ชุมพร	๒๕.๗
ภูเก็ต	๔๓.๗	สุราษฎร์ธานี	๓๗.๑	สุราษฎร์ธานี	๒๕.๖
สุราษฎร์ธานี	๔๒.๗	ภูเก็ต	๓๖.๑	นครศรีธรรมราช	๒๗.๔
ชุมพร	๓๕.๖	ชุมพร	๓๕.๕	พัทลุง	๒๓.๕

ตารางที่ ๔ แสดงถึงอัตราส่วนรอบของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า จำนวนเป็นรายภาค ตามลำดับจากอัตราส่วนรอบที่สูงที่สุดจนถึงอัตราส่วนรอบที่ต่ำที่สุด จะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปแล้ว ภาคใต้เป็นภาคที่มีจังหวัดซึ่งมีจำนวนสตรีที่เคยสมรสแล้วมากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลางซึ่งเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีจำนวนสตรีที่สมรสแล้วเป็นอัตราส่วนระดับต่ำ ๆ มากที่สุด

จากตารางที่ ๔ โคนำข้อมูลมาสร้างตารางที่ ๕ เพื่อแสดงจำนวนจังหวัดในภาคต่าง ๆ ที่มีจำนวนสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปีและสูงกว่าในอัตราส่วนระดับต่าง ๆ กัน ในระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนรวมของสัตว์เคี้ยวเอื้องแล้ว อายุ ๑๕ ปี และสูงกว่า พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๓ จำแนกเป็นรายภาค

ภาค	พ.ศ.	อัตราส่วนรวมของสัตว์เคี้ยวเอื้องแล้ว									
		๒๐ - ๒๕.๕		๓๐ - ๓๕.๕		๔๐ - ๔๕.๕		๕๐ และสูงกว่า		รวม	
		จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จังหวัด	ร้อยละ
กลาง	๒๕๒๖	-	-	๑๔	๒๕.๒	๔	๗.๔	-	-	๒๒	๑๐๐.๐
	๒๕๕๐	-	-	๒๒	๑๐๐.๐	-	-	-	-	๒๒	๑๐๐.๐
	๒๕๓๓	๑๕	๕๓.๔	๑๒	๕๖.๒	-	-	-	-	๒๒	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๒๖	-	-	๔	๕๐.๐	๔	๕๐.๐	-	-	๑๒	๑๐๐.๐
	๒๕๕๐	๑	๖.๖	๑๕	๕๓.๕	๑	๖.๖	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๕๓๓	๑	๖.๖	๑๕	๕๓.๕	๑	๖.๖	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๕๒๖	-	-	๑๒	๔๕.๗	๒	๑๕.๓	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๕๐	-	-	๑๓	๕๓.๘	๑	๗.๖	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๓๓	๕	๒๕.๗	๕	๓๕.๗	-	-	-	-	๑๐	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๒๖	-	-	๑	๗.๖	๑๐	๓๖.๕	๓	๒๑.๕	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๕๐	-	-	๖	๕๓.๘	๖	๕๓.๘	๒	๑๕.๖	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๓๓	๕	๒๕.๖	๗	๕๐.๐	๓	๒๑.๕	-	-	๑๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๕ แสดงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ และสูงกว่า ปี พ.ศ. ๒๔๔๐, ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค จะเห็นว่าในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ภาคที่มีสตรีที่เคยสมรสแล้วในจังหวัดต่าง ๆ ในอัตราส่วนที่สูงที่สุด คือมีถึง ๑๓ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๐.๐ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้ มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเท่ากับร้อยละ ๕๐.๐ หรือสูงกว่า รองลงไปคือภาคเหนือ ซึ่งมี ๔ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๐.๐ และภาคกลางซึ่งมี ๔ จังหวัด หรือร้อยละ ๓๐.๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับต่ำสุด คือ มีเพียง ๒ จังหวัด หรือร้อยละ ๑๕.๓ มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี หรือสูงกว่าเท่ากับ ๕๐.๐ หรือสูงกว่า

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ภาคใต้อย่างคงเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าในระดับสูงสุด คือ มี ๔ จังหวัดหรือร้อยละ ๕๖.๐ ที่มีอัตราส่วนดังกล่าวร้อยละ ๕๐.๐ และสูงกว่า รองลงไปคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคกลางซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับต่ำสุด คือ ไม่มีจังหวัดใดเลยที่มีอัตราส่วนดังกล่าวร้อยละ ๕๐.๐ และสูงกว่า

สำหรับในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ภาคเหนือกลับเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับสูงสุด คือ มีถึง ๑๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๕.๕ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคเหนือที่มีอัตราส่วนดังกล่าวแล้วระหว่างร้อยละ ๕๐ - ๕๕.๕ และมีเพียงจังหวัดเดียวที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๕๐.๐ รองลงมาคือ ภาคใต้ซึ่งถึงแม้จะมีจำนวน ๓ จังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวร้อยละ ๕๐.๐ และสูงกว่า แต่ก็มี ๔ จังหวัดหรือร้อยละ ๒๔.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐.๐ เมื่อเปรียบเทียบกับภาคเหนือซึ่งมีเพียงจังหวัดเดียว ภาคกลางเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปสูงเป็นอันดับที่สาม และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวแล้วในระดับต่ำสุด คือ มีถึง ๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๒๕.๓ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๕๐.๐

จากการที่ภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับแตกต่างกันในทั้งสามระยะเวลาที่ทำการศึกษา เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า อัตราส่วนดังกล่าวในทุก ๆ ภาคต่างก็ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ กล่าวคือ จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับสูงลดลงเป็นลำดับ และในขณะเดียวกัน จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวในระดับต่ำก็เพิ่มขึ้น

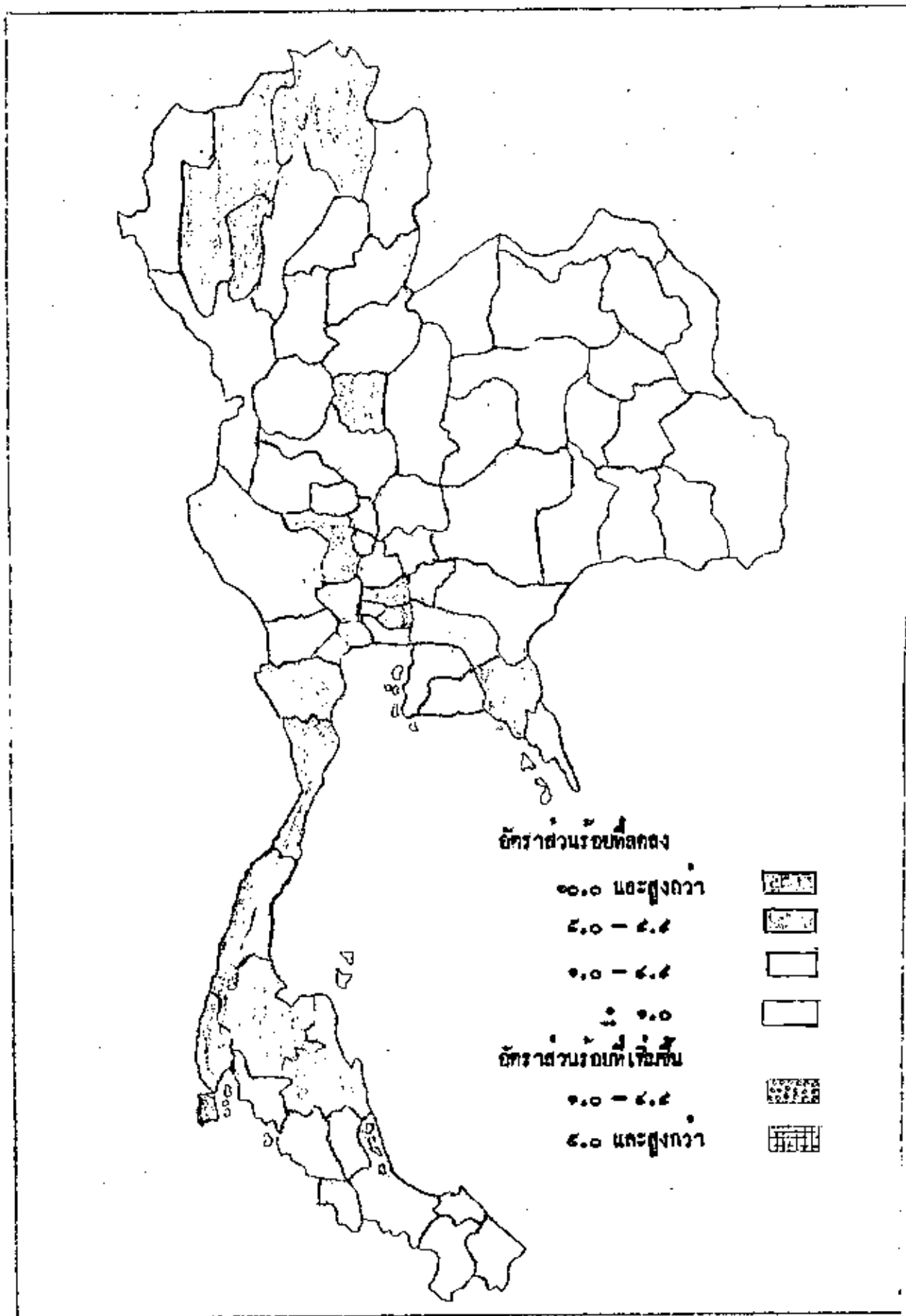
ตารางที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓ จำนวนเป็นรายภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนที่ลดลง				± ๑.๐ -	อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น				จำนวนรวม				
		๑๐.๐ และสูงกว่า		๕.๐ - ๙.๙			๑.๐ - ๔.๙		๑.๐ - ๔.๙			๕.๐ และสูงกว่า			
		จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด		จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด		จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด		
กลาง	๒๕๕๐ - ๒๕๕๑	-	-	๔	๒๖.๗	๑๖	๒๑.๖	๒	๗.๗	-	-	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
	๒๕๕๑ - ๒๕๖๓	๑	๓.๔	๑๔	๕๖.๘	๔	๓๙.๗	๒	๗.๗	-	-	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๕๑	-	-	๔	๒๕.๐	๔	๕๖.๒	๓	๑๔.๘	-	-	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๕๕๑ - ๒๕๖๓	-	-	๒	๑๒.๕	๑๐	๒๒.๖	๑	๖.๒	๒	๑๒.๕	๑	๖.๖	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออก- เฉียงเหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๕๑	-	-	-	-	๗	๕๐.๐	๗	๕๐.๐	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๕๑ - ๒๕๖๓	๒	๑๔.๓	๑๑	๗๕.๖	๑	๗.๑	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐ - ๒๕๕๑	๑	๓.๘	๘	๓๓.๓	๔	๕๗.๒	๑	๗.๑	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๕๑ - ๒๕๖๓	๓	๒๑.๔	๖	๕๗.๕	๕	๓๕.๗	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐

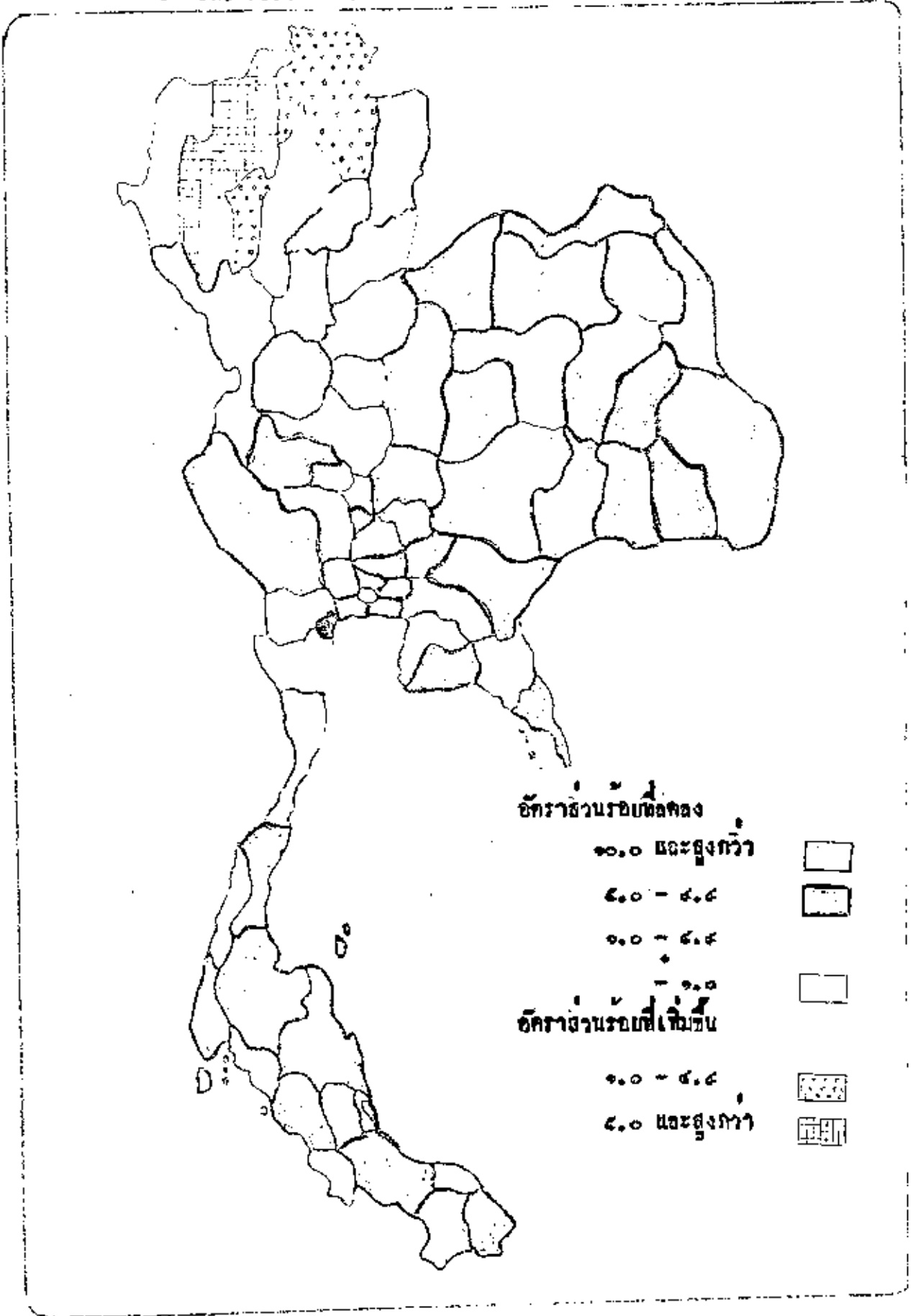
ตารางที่ ๒ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ มีหรือสูงกว่าจำแนกเป็นรายภาคเช่นกัน ในระหว่างปี พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๔๕๐ และปี พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ จะเห็นว่าในระยะที่หนึ่ง ทั้งสี่ภาคจึงทั่วทุกส่วนในฤดูที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลง ระหว่างร้อยละ ๑.๐ - ๔.๕ ภาคใต้เป็นภาคที่มีอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงในระดัปลดลงคือมี ๕ จังหวัดหรือร้อยละ ๓๕.๗ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้ที่มีอัตราส่วนวัยต่ำกว่าลดลงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า รองลงไปคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงน้อยที่สุด คือ ไม่มีจังหวัดใดเลยที่อัตราส่วนวัยต่ำกว่าลดลงร้อยละ ๔.๐ และสูงกว่า (ดูแผนที่แนบที่ ๑)

ในระยะที่สองหรือระหว่างปี พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับเป็นภาคที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงในระดัปลดลงมากที่สุด คือ มีถึง ๓๓ จังหวัด หรือร้อยละ ๘๒.๕ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า รองลงมาคือภาคใต้ซึ่งมี ๑๓ จังหวัดและภาคกลางซึ่งมี ๑๕ จังหวัดที่มีอัตราส่วนวัยต่ำกว่าลดลงในระดัปลดลงเป็นภาคเหนือเป็นภาคที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่าลดลงน้อยที่สุด คือมีเพียง ๒ จังหวัดเท่านั้นที่มีอัตราส่วนวัยต่ำกว่าลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่า และเป็นภาคเดียวที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วเพิ่มขึ้นถึง ๓ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และพิจิตร กังกล่าวแล้ว (ดูแผนที่แนบที่ ๒) ทั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยมีจำนวนสตรีอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่าทำการสมรสเป็นอัตราส่วนที่ลดลงเป็นลำดับ สตรีที่เกษมรสแล้วนี้ยังคงเป็นอัตราส่วนที่มากกว่าในระยะหลังของการศึกษา คือระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ มากกว่าในระยะแรก คือระหว่าง พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๔๕๐

จากตารางที่ ๒ ในแผนที่ ๒ ซึ่งแสดงถึงอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้วในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓ ตามกลุ่มอายุต่าง ๆ ตั้งแต่ ๑๕ - ๔๔ ปี โดยใ้แยกเป็นกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ๒๐ - ๒๔ ปี, ๒๕ - ๒๙ ปี อันเป็นกลุ่มอายุที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเจริญพันธุ์มากที่สุด และกลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๙ อันเป็นกลุ่มอายุที่สิ้นสุดการเจริญพันธุ์ จำแนกเป็นรายจังหวัดต่าง ๆ จากตารางดังกล่าวแล้วได้พิจารณาโดยการสร้างตารางแสดงอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้ว โดยแยกเป็นกลุ่มอายุต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว คือ

แผนที่แนบที่ ๒ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนรวมของสตรีที่เกษมธนา อำเภุ ๑๕ ปี และสูงกว่า
ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓

ตารางที่ ๑

อัตราการรวมของสตรีที่สมรสแล้วอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี เริ่มจากปลายปี
พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๘๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนรวม	จังหวัด	อัตราส่วนรวม
นราธิวาส	๕๓.๘	ปัตตานี	๕๘.๕
ปัตตานี	๕๐.๖	นราธิวาส	๕๕.๘
สตูล	๕๑.๕	ยะลา	๕๕.๑
สมุทรสงคราม	๕๖.๒	สตูล	๕๖.๓
กระบี่	๕๖.๓	กระบี่	๕๗.๖
เพชรบูรณ์	๕๕.๖	เชียงใหม่	๕๓.๒
เลย	๕๕.๐	มหาสารคาม	๕๖.๕
ระนอง	๕๖.๒	กำแพงเพชร	๕๖.๒
เชียงใหม่	๕๕.๕	พิษณุโลก	๕๑.๖
อุตรดิตถ์	๕๔.๕	เลย	๕๑.๑
พังงา	๕๓.๗	เพชรบูรณ์	๕๑.๑
กราก	๕๓.๘	กราก	๕๐.๕
ฉะเชิงศนา	๕๓.๐	เชียงใหม่	๕๐.๑
ประจวบคีรีขันธ์	๕๓.๑	สุโขทัย	๕๐.๑
พิษณุโลก	๕๖.๑	ระนอง	๔๘.๕
กำแพงเพชร	๕๓.๐	แม่ฮ่องสอน	๔๘.๕
นครสวรรค์	๕๖.๐	ระนอง	๔๗.๗
สกลนคร	๕๑.๕	อุตรดิตถ์	๔๗.๖
อุตรดิตถ์	๕๑.๕	นครสวรรค์	๔๗.๖
สุโขทัย	๕๑.๕	พิจิตร	๔๗.๑
ตาก	๕๑.๕	ประจวบคีรีขันธ์	๔๗.๐

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ปี พ.ศ. ๒๕๕๐		ปี พ.ศ. ๒๕๕๓	
จังหวัด	อัตราส่วนรวม	จังหวัด	อัตราส่วนรวม
ศรีสะเกษ	๒๑.๕	อุบลราชธานี	๑๖.๕
ศรีสะเกษ	๒๑.๒	พังงา	๑๖.๕
ระยอง	๒๐.๕	ชัยภูมิ	๑๖.๒
ขอนแก่น	๒๐.๐	ศรีสะเกษ	๑๖.๑
กาญจนบุรี	๑๘.๘	หนองคาย	๑๖.๐
ชัยนาท	๑๘.๕	สงขลา	๑๕.๕
นครราชสีมา	๑๘.๕	ตากนคร	๑๕.๐
ชัยภูมิ	๑๘.๕	กาญจนบุรี	๑๕.๕
อุบลราชธานี	๑๘.๐	ชัยภูมิ	๑๕.๕
ชัยภูมิ	๑๘.๐	ตาก	๑๕.๓
อุบลราชธานี	๑๘.๕	ชัยภูมิ	๑๕.๖
เชียงใหม่	๑๘.๕	ชัยภูมิ	๑๕.๕
อุบลราชธานี	๑๘.๕	ลำปาง	๑๓.๕
นครนายก	๑๘.๖	ชัยนาท	๑๓.๕
แม่ฮ่องสอน	๑๘.๕	น่าน	๑๓.๓
พิจิตร	๑๘.๕	สระบุรี	๑๓.๖
กาญจนบุรี	๑๘.๕	ปราจีนบุรี	๑๓.๖
สมุทรปราการ	๑๘.๐	อุบลราชธานี	๑๓.๖
ชัยภูมิ	๑๘.๓	อุบลราชธานี	๑๓.๐
ปราจีนบุรี	๑๘.๒	อุบลราชธานี	๑๓.๐
อุบลราชธานี	๑๘.๐	สมุทรปราการ	๑๑.๖

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๕๕๐		พ.ศ. ๒๕๖๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ
ตาก	๑๘.๐	สิงห์บุรี	๑๑.๕
นครราชสีมา	๑๘.๐	สุทร รมบุรี	๑๑.๕
พิจิตร	๑๗.๘	ขอนแก่น	๑๑.๕
หนองคาย	๑๗.๘	คำม่วน	๑๑.๘
บุรีรัมย์	๑๗.๖	อ่างทอง	๑๑.๖
บึงกาฬ	๑๗.๑	นครราชสีมา	๑๑.๖
สระบุรี	๑๖.๖	สมุทรสาคร	๑๑.๑
อุบลราชธานี	๑๖.๓	นครนายก	๑๑.๑
นครพนม	๑๖.๑	นครพนม	๑๐.๘
ฉะเชิงเทรา	๑๖.๐	บึงกาฬ	๑๐.๘
อุบลราชธานี	๑๕.๘	สุราษฎร์ธานี	๑๐.๗
พระนครศรีอยุธยา	๑๕.๘	ปทุมธานี	๑๐.๖
อ่างทอง	๑๕.๗	เพชรบุรี	๑๐.๖
มหาสารคาม	๑๕.๕	ฉะเชิงเทรา	๑๐.๐
สมุทรสาคร	๑๕.๓	อุบลราชธานี	๙.๘
จันทบุรี	๑๕.๓	นครปฐม	๙.๘
นครปฐม	๑๕.๒	แพร่	๙.๗
ลำปาง	๑๕.๒	พิจิตร	๙.๗
แพร่	๑๓.๕	นครศรีธรรมราช	๙.๕
สุรินทร์	๑๑.๘	ราชบุรี	๙.๘
ราชบุรี	๑๑.๗	บุรีรัมย์	๙.๖
น่าน	๑๑.๐	ธัญบุรี	๙.๑

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
สุราษฎร์ธานี	๑๐.๕	พระนครศรีอยุธยา	๔.๕
เพชรบุรี	๑๐.๕	ศรีสะเกษ	๔.๕
บะดา	๔.๗	สมุทรสงคราม	๔.๕
อำนาจ	๔.๖	ร้อยเอ็ด	๗.๖
ร้อยเอ็ด	๔.๖	สุรินทร์	๖.๕
ภูเก็ต	๓.๓	ภูเก็ต	๒.๕

ตารางที่ ๗ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๔ ปี ว่างงาน
 ลำดับสูงค่า พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ จะเห็นว่ามีบางจังหวัดที่มีจำนวนสตรีในกลุ่มอายุนี้ที่เกษียณการ
 หมดแล้วมากกว่าร้อยละ ๕๐.๐ ทั้งในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓ ซึ่งแสดงว่าอายุเมื่อแรกหมด
 ของสตรีในจังหวัดเหล่านี้ต่ำมาก เป็นที่น่าสังเกตว่า สำหรับจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวในระดับสูงสุด
 จำนวนสตรีที่เกษียณแล้วมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้น แต่สำหรับจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวในระดับต่ำสุด
 สตรีในจังหวัดเหล่านี้ทำการสมรสช้าลงเล็กน้อย

การร่างที่ ๕. อัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๕ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ที่ราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละ สตรีที่เคยมรสแล้ว	พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๕.๕	๕	๕.๗	๑๕	๒๐.๐
๑๐ - ๑๕.๕	๕๑	๕๕.๗	๕๖	๖๐.๑
๒๐ - ๒๕.๕	๒๐	๒๔.๖	๑๐	๑๕.๓
๓๐ - ๓๕.๕	๒	๒.๕	๑	๑.๕
๔๐ หรือสูงกว่า	๓	๔.๒	๓	๔.๒
จำนวนรวม	๘๑	๑๐๐.๐	๘๖	๑๐๐.๐

จากการร่างที่ ๕ ซึ่งแสดงถึงอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วอายุ ๑๕ - ๑๕ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ที่ราชอาณาจักร จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ จำนวนจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วในกลุ่มอายุนี้ ในระหว่างร้อยละ ๑๐.๐ - ๒๕.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จังหวัดต่าง ๆ มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงเล็กน้อย คือ จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วในระดับนี้ลดลงเป็น ๓ จังหวัดหรือร้อยละ ๓.๕ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย ซึ่งถ้าพิจารณาถึงจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวในระดับต่าง ๆ คือไม่ถึงร้อยละ ๑๐.๐ จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ มี ๑๕ จังหวัด เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งมีเพียง ๔ จังหวัดเท่านั้น และจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วร้อยละ ๒๐.๐ หรือสูงกว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ก็มีเพียง ๑๕ จังหวัด ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ มีถึง ๒๕ จังหวัด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ สตรีไทยในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๕ ปี ได้ทำการสมรสช้าลง ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า คาบเมื่อแรกสมรสของสตรีในกลุ่มอายุนี้เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๔ ปี
ท.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ที่ราชอาณาจักร

การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วน ร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว	ท.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓	
	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
อัตราส่วนร้อยละลดลง		
๑๐.๐ หรือสูงกว่า	๒	๒.๔
๕.๐ - ๙.๙	๓๓	๔๑.๒
๑.๐ - ๔.๙	๑๔	๒๗.๒
+		
๑.๐	๗	๑๐.๐
-		
อัตราส่วนร้อยละเพิ่มขึ้น		
๑.๐ - ๔.๙	๗	๑๐.๐
๕.๐ - ๙.๙	๒	๒.๔
จำนวนรวม	๔๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๕ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๔ ปี
ท.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ที่ราชอาณาจักร (ดูตาราง ๑ ในบทที่ ๒) จะเห็นได้ว่าจังหวัดต่าง ๆ ใน
ประเทศไทยส่วนใหญ่อัตราที่เกษียณแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๔ ปี เป็นอัตราส่วนลดลง คือ มีจำนวนถึง
๑๕ จังหวัดหรือร้อยละ ๓๒.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย ในจำนวนนี้ ๑๔ จังหวัดมีอัตราส่วน
สตรีที่เกษียณแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่า และมีเพียง ๔ จังหวัดเท่านั้นที่อัตราส่วนของสตรี
ที่เกษียณแล้วเพิ่มขึ้น ๑.๐ หรือสูงกว่า (ดูแผนที่ที่ ๓)

ตารางที่ ๑๐ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๙ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๖๓ จำนวนเป็นรายภาค

ภาค	พ.ศ.	อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว											
		๑๐ - ๑๙		๒๐ - ๒๙		๓๐ - ๓๙		๔๐ หรือสูงกว่า		จำนวนรวม			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กลาง	๒๔๕๐	-	-	๒๓	๘๐.๘	๔	๑๕.๘	๑	๓.๘	-	-	๒๘	๑๐๐.๐
	๒๔๖๓	๕	๑๕.๒	๒๐	๗๖.๘	๑	๓.๘	-	-	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๔๕๐	๑	๖.๒	๕	๘๖.๒	๖	๙๗.๕	-	-	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๔๖๓	๑	๖.๒	๕	๘๖.๒	๖	๙๗.๕	-	-	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออก- เฉียงเหนือ	๒๔๕๐	๑	๓.๑	๗	๕๐.๐	๖	๘๖.๘	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๔๖๓	๔	๒๔.๖	๕	๕๗.๖	๖	๑๘.๓	-	-	-	-	๑๕	๑๐๐.๐
ใต้	๒๔๕๐	๒	๑๕.๓	๕	๒๔.๖	๕	๒๔.๖	๑	๓.๑	๓	๒๓.๘	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๔๖๓	๔	๒๔.๖	๕	๓๕.๗	๑	๓.๑	๑	๓.๑	๓	๒๓.๘	๑๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๐ แสดงถึงอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๙ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๖๓ จำนวนเป็นรายภาค จะเห็นว่าภาคใต้เป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วในระดับสูง คือมี ๔ จังหวัดที่มีอัตราส่วนทั้งต่ำกว่าร้อยละ ๕๐.๐ และสูงกว่าถึงในปี พ.ศ. ๒๔๕๐

และ ๒๕๐๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ภาคตะวันออกเดิมเห็นเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุนี้ในระดับสูงรองจากภาคใต้ที่มี ๖ จังหวัดหรือร้อยละ ๕๓.๕ ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคนี้ ที่มีอัตราส่วนดังกล่าวระหว่างร้อยละ ๒๐ - ๒๕.๕ ภาคเหนือมี ๖ จังหวัด หรือร้อยละ ๓๗.๕ ของจังหวัดในภาคเหนือ, ภาคกลางจึงเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในระดับต่ำสุด มีเพียง ๕ จังหวัดหรือร้อยละ ๑๔.๕ เท่านั้น ที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๘ ปี ในระดับนี้ สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ภาคใต้ถึงแม้จะมี ๕ จังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในระดับสูง คือร้อยละ ๕๐.๐ และสูงกว่า แต่ก็เป็นภาคที่มีถึง ๕ จังหวัดหรือร้อยละ ๒๕.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๓๐.๐ ภาคตะวันออกเดิมเห็นมีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับต่ำเช่นนี้เท่ากับภาคใต้ คือมี ๕ จังหวัด ภาคกลางมี ๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๑๔.๖ ส่วนภาคเหนือมีเพียง ๑ จังหวัด หรือร้อยละ ๖.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคเหนือเท่านั้น

สำหรับจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละดังกล่าว ๕๐.๐ หรือสูงกว่านั้น มีจำนวน เท่ากับทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๒๕๐๓ ซึ่งล้วนแต่เป็นจังหวัดในภาคใต้ทั้งสิ้น (ดูตาราง ๒ บรรทัด ๒) คือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ได้แก่จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ นั้น ได้แก่จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และจังหวัดยะลา การที่จังหวัดเหล่านี้มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๘ ปีในระดับสูงเช่นนี้ อาจจะเป็นผลมาจากประเภทของพื้นที่ที่มีคือศาสนาอิสลามที่ว่า ผู้ชายสามารถจะมีภรรยาที่ถูก控告ความชุกชุมได้ถึง ๔ คน ในเวลาเดียวกัน และสำหรับจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๑๕ ปี หรือสูงกว่าในระดับต่ำ คือไม่เกินร้อยละ ๓๐.๐ นั้น ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ จังหวัดลำพูน, ร้อยเอ็ด, อุบลราชธานี และน่าน และใน พ.ศ. ๒๕๐๓ จำนวน ๕ จังหวัดในภาคกลาง คือ นครศรีธรรมราช, นครปฐม, ราชบุรี, พระนครศรีอยุธยา และกาญจนบุรี ภาคเหนือมีเพียงจังหวัดเดียวที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในระดับต่ำเช่นนี้ คือ จังหวัดแพร่ ส่วนภาคตะวันออกเดิมเห็นมี ๔ จังหวัด คือ บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด และภาคใต้มี ๔ จังหวัด คือ อุบลราชธานี, นครศรีธรรมราช, ชุมพร และพัทลุง

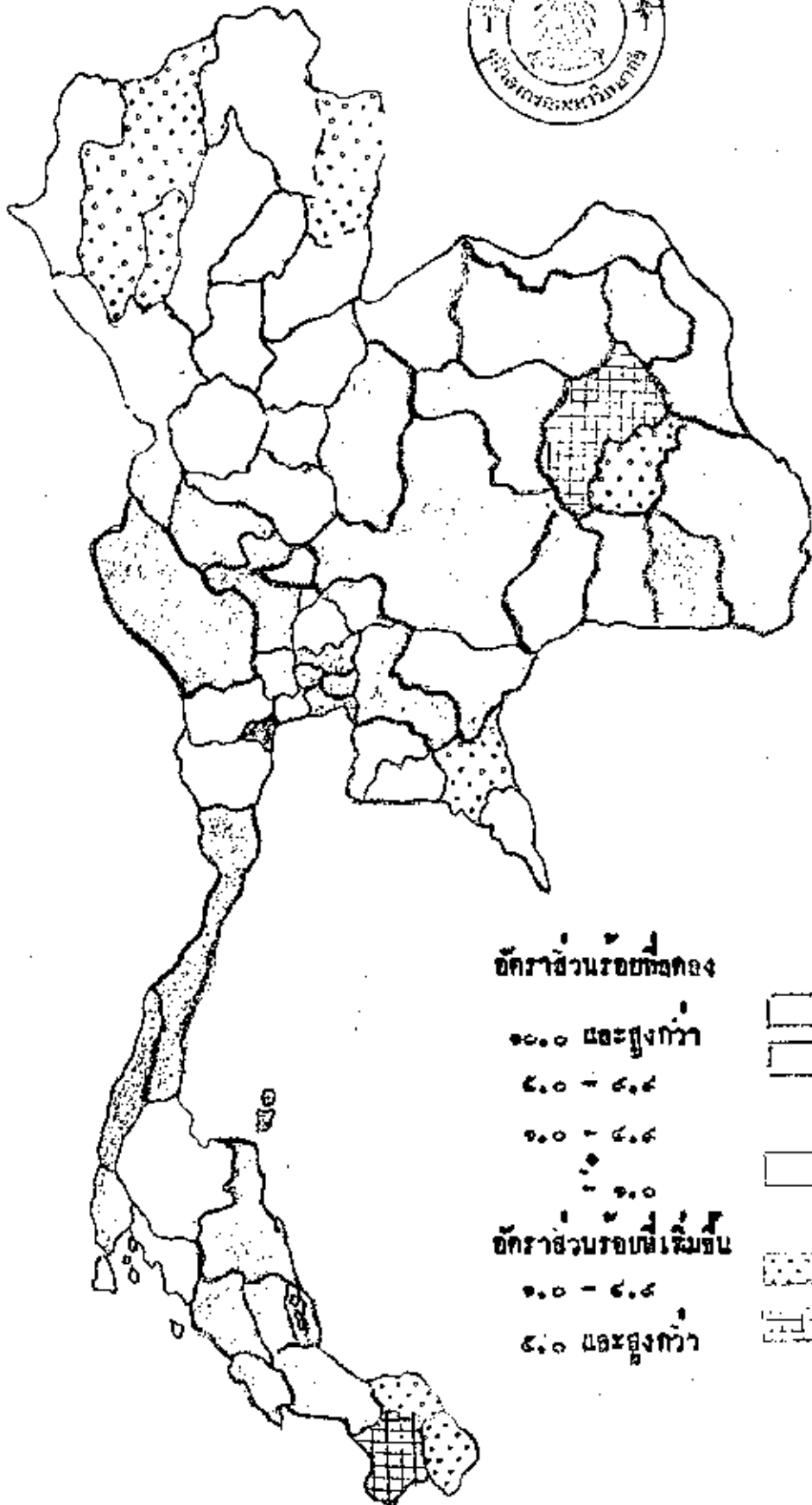
ตารางที่ ๑๑ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๘ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๖๓
จำแนกเป็นภูมิภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว										จำนวน รวม			
		อัตราส่วนร้อยละลดลง						๑๐.๐	อัตราส่วนร้อยละเพิ่มขึ้น						
		๑๐.๐ และสูง กว่า		๕.๐ - ๙.๙		๑.๐ - ๔.๙			๑.๐ - ๔.๙		๕.๐ และสูงกว่า				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน		ร้อยละ		
กลาง	๒๔๕๐ - ๒๔๖๓	๑	๓.๔	๑๔	๕๓.๕	๔	๓๔.๓	๑	๓.๔	๑	๓.๔	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๔๕๐ - ๒๔๖๓	-	-	๒	๑๖.๕	๗	๕๓.๗	๔	๒๕.๐	๓	๑๘.๘	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออก- เฉียงเหนือ	๒๔๕๐ - ๒๔๖๓	๑	๗.๑	๔	๒๕.๕	๒	๑๘.๓	-	-	๑	๗.๑	๑	๗.๑	๑๔	๑๐๐.๐
ใต้	๒๔๕๐ - ๒๔๖๓	-	-	๔	๕๗.๒	๑	๗.๑	๒	๑๘.๓	๒	๑๘.๓	๑	๗.๑	๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า ภาคกลางเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๘ ปี ต่ำลงในระดับสูงสุด
(ดูตารางที่ ๓ หน้า ๒) โดยมี ๑๔ จังหวัดหรือร้อยละ ๕๓.๖ ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลางที่มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่า

รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีเพียง ๕ จังหวัด
เท่านั้นที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วลดลงในระดับนี้ อย่างไรก็ตาม ภาคใต้และภาคเหนือ
มีภาคละ ๓ จังหวัด ที่มีอัตราส่วนร้อยละดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๔ จังหวัดในประเทศไทย คือ
ในภาคใต้ได้แก่ จังหวัดปัตตานี นราธิวาส และยะลา ภาคเหนือได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน
และน่าน ภาคกลางมีหนึ่งจังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี ที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว
เพิ่มขึ้นในระดับนี้ ส่วน ๒ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด และมหาสารคาม

จากผลที่ได้เช่นนี้ จึงอาจสรุปได้ว่า ในระยะระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๐๓ สตรีไทยใน
กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ในจังหวัดต่าง ๆ ที่ราชอาณาจักรได้มีการเปลี่ยนแปลงไม่มีการจัดการสมรส
กล่าวคือ มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลง ซึ่งหมายความว่า สตรีในกลุ่มอายุนี้นำการสมรส
น้อยลง หรืออีกนัยหนึ่ง อาจจะถูกกล่าวได้ว่า อายุเมื่อแรกทำการสมรสของสตรีในกลุ่มอายุนี้นั้นเพิ่มขึ้น
อัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลงมากที่สุดก็ในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้
และภาคเหนือ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒

อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี เรียงตามลำดับ
สูงต่ำ พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร จำนวนก็เป็นรายจังหวัด

๒๔๘๐		๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ
ปัตตานี	๘๒.๖	ปัตตานี	๘๑.๐
ยะลา	๘๒.๓	นราธิวาส	๘๐.๘
นราธิวาส	๘๒.๐	ยะลา	๘๕.๖
สตูล	๘๑.๘	สตูล	๘๑.๖
เอบ	๘๔.๑	เอบ	๗๕.๔
กระบี่	๘๑.๔	เข็บบงราช	๗๕.๔
อุกรธานี	๘๑.๔	กระบี่	๗๔.๐
สงขลา	๗๘.๒	เพชรบูรณ์	๗๕.๒
ระนอง	๗๗.๘	ก้ำบสงเพชร	๗๔.๕
ก้ำบสงเพชร	๗๗.๗	อุกรธานี	๗๔.๑
ทัทลุง	๗๗.๑	หนองคาย	๗๒.๐
ศรีลัง	๗๒.๐	สุโขทัย	๗๑.๔
ตราด	๗๒.๑	พิษณุโลก	๗๑.๕
สุโขทัย	๗๒.๒	เข็บบงใหม่	๗๑.๑
พิษณุโลก	๗๒.๑	สกลนคร	๗๐.๕
บครศรีธรรมราช	๗๕.๔	ชัยภูมิ	๖๕.๔
หนองคาย	๗๕.๔	อำพน	๖๕.๑
ทังงา	๗๕.๔	อุทรภักท	๖๔.๘
เพชรบูรณ์	๗๕.๔	ระนอง	๖๔.๘
ขอนแก่น	๗๕.๑	ตราด	๖๗.๘

๒๔๘๐		๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ชกอนกร	๓๕.๑	ระยอง	๖๗.๗
เข็บงราย	๓๔.๑	อ่าฟาง	๖๗.๒
มหาสารคาม	๓๔.๒	นครสวรรค์	๖๖.๔
ชัยภูมิ	๓๓.๔	ประจวบคีรีขันธ์	๖๖.๓
นครสวรรค์	๓๓.๔	พิจิตร	๖๖.๐
ระยอง	๓๒.๑	ตาก	๖๕.๖
อุบธราชธานี	๓๑.๐	น่าน	๖๕.๔
พิจิตร	๓๑.๗	ขอนแก่น	๖๕.๗
ศรีสะเกษ	๓๑.๑	จตุบุรี	๖๓.๔
บุรีรัมย์	๓๑.๔	ครัง	๖๓.๓
จตุบุรี	๓๑.๗	นครปฐม	๖๒.๗
สุราษฎร์ธานี	๓๑.๔	สงขลา	๖๒.๖
นครพนม	๓๑.๑	อุบลราชธานี	๖๒.๕
ร้อยเอ็ด	๓๐.๖	จันทบุรี	๖๒.๑
นครนายก	๓๐.๕	นครราชสีมา	๖๒.๐
อุตรดิตถ์	๓๐.๕	แม่ฮ่องสอน	๖๑.๖
นครราชสีมา	๓๐.๑	กาญจนบุรี	๖๑.๒
ปทุมธานี	๒๔.๖	ปราจีนบุรี	๖๑.๒
ปราจีนบุรี	๒๔.๖	มหาสารคาม	๖๐.๔
ชัยนาท	๒๔.๓	ชัยนาท	๖๐.๔
ประจวบคีรีขันธ์	๒๔.๑	ชลบุรี	๕๕.๔

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

๒๕๕๐		๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ชุมพร	๖๔.๒	พิจิตร	๕๕.๖
กาญจนบุรี	๖๗.๔	สระบุรี	๕๕.๕
อุทัยธานี	๖๗.๕	พิจิตร	๕๕.๔
สระบุรี	๖๗.๔	นทร	๕๕.๒
ขอนแก่น	๖๖.๕	บุรีรัมย์	๕๕.๐
ตาก	๖๖.๔	อุทัยธานี	๕๗.๕
สมุทรปราการ	๖๖.๖	สุพรรณบุรี	๕๕.๗
นนทบุรี	๖๖.๒	สมุทรปราการ	๕๕.๔
สิงห์บุรี	๖๕.๔	ชุมพร	๕๕.๕
ลำปาง	๖๕.๗	นครศรีธรรมราช	๕๕.๕
สุรินทร์	๖๕.๑	สิงห์บุรี	๕๕.๓
จันทบุรี	๖๕.๔	ศรีสะเกษ	๕๕.๒
ฉะเชิงเทรา	๖๕.๓	ปทุมธานี	๕๕.๑
อยุธยา	๖๕.๒	สมุทรสาคร	๕๓.๕
สมุทรสงคราม	๖๓.๖	อยุธยา	๕๓.๕
ภูเก็ต	๖๓.๐	สุราษฎร์ธานี	๕๓.๔
นคร	๖๒.๗	นนทบุรี	๕๓.๗
นบของสอน	๖๒.๖	เพชรบุรี	๕๓.๖
สุพรรณบุรี	๖๒.๖	ร้อยเอ็ด	๕๓.๔
อ่างทอง	๖๐.๖	นครนายก	๕๓.๒
เชียงใหม่	๖๐.๔	อ่างทอง	๕๓.๗
		ราชบุรี	๕๑.๒

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

๒๔๙๐		๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราร้อย	จังหวัด	อัตราร้อย
นครพนม	๕๔.๔	ฉะเชิงเทรา	๕๐.๕
พระนครศรีอยุธยา	๕๔.๒	ภูเก็ต	๕๐.๕
ราชบุรี	๕๔.๑	นครปฐม	๕๐.๑
สมุทรสาคร	๕๔.๐	สุรินทร์	๕๔.๔
น่าน	๕๖.๑	สมุทรสงคราม	๕๔.๐
อำนาจเจริญ	๕๓.๗	ธนบุรี	๕๗.๒
เพชรบุรี	๕๓.๖	พระนครศรีอยุธยา	๕๔.๒

ตารางที่ ๑๒ แสดงถึงอัตราร้อยของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๕ ปี เรียงตามลำดับสูงต่ำ เมื่อพิจารณาจากจังหวัดที่มีอัตราร้อยของสตรีในกลุ่มอายุนี้ที่เกษมรสแล้วสูงที่สุดและต่ำสุด ทั้งในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ และ ๒๕๐๓ แล้ว จะเห็นการลดลงได้อย่างชัดเจน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ปรากฏว่าสตรีในกลุ่มอายุนี้ทำการสมรสเป็นอัตราร้อยที่สูงที่สุดถึงร้อยละ ๕๖.๖ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ลดลงมาเป็น ๔๑.๐ สำหรับจังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีสตรีที่เกษมรสแล้วเป็นอัตราร้อยที่ต่ำที่สุดคือในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ เท่ากับร้อยละ ๕๓.๖ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งมีอัตราร้อยถึงกล่าวต่ำสุดเพียงร้อยละ ๕๔.๒ เท่านั้น นับว่าลดลงเป็นอัตราร้อยถึงร้อยละ ๔.๔

ตารางที่ ๑๓ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ หัวเราะขำมาจักร

อัตราส่วนร้อยละ ของสตรีที่เคยสมรสแล้ว	พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
๕๐ - ๕๔.๕	-	-	๔	๕.๗
๕๐ - ๕๕.๕	๗	๑๐.๐	๒๒	๓๗.๐
๒๐ - ๒๕.๕	๒๒	๓๗.๑	๒๕	๓๘.๘
๓๖ - ๓๘.๕	๓๐	๕๐.๕	๓๑	๕๕.๗
๕๐ หรือสูงกว่า	๗	๑๐.๐	๔	๕.๗
จำนวนรวม	๓๐	๑๐๐.๐	๓๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๓ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และปี พ.ศ. ๒๕๐๓ (จากตารางที่ ๒ ในบทที่ ๒) จะเห็นว่าอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุนี้ของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยส่วนใหญ่มีระดับสูงร้อยละ ๒๐ และสูงกว่า ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จะเห็นว่าอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วในกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปีของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยมีระดับลดลง เนื่องจากจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละต่ำกว่า ๓๐ นั้น เพิ่มขึ้นจากจำนวน ๓๓ จังหวัดในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็น ๕๕ จังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ และจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว ๓๐.๐ และสูงกว่า ก็ลดลง จากจำนวน ๓๓ จังหวัดในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็น ๑๕ จังหวัดในปี พ.ศ. ๒๕๐๓

ตารางที่ ๓๕ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี
พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓ ทิวราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละ ที่เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓	
	จำนวน	ร้อยละ
อัตราส่วนร้อยละลดลง		
๑๐.๐ หรือสูงกว่า	๒๒	๑๗.๒
๕.๐ - ๙.๙	๒๑	๑๖.๐
๑.๐ - ๔.๙	๑๖	๑๒.๕
๑.๐	๒	๒.๕
อัตราส่วนร้อยละเพิ่มขึ้น		
๑.๐ - ๔.๙	๑	๑.๕
๕.๐ หรือสูงกว่า	๔	๕.๗
จำนวนรวม	๓๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๓๕ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓ จะเห็นว่า จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละเพิ่มขึ้นมีเพียง ๕ จังหวัด หรืออีกนัยหนึ่งจำนวนจังหวัดส่วนใหญ่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษียณแล้วลดลง ในจำนวนมากถึง ๔๗ จังหวัดหรือร้อยละ ๒๗.๒ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษียณแล้วในกลุ่มอายุนี้ลดลงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สตรีในกลุ่มอายุนี้ทำการสมรสช้าลงในอัตราส่วนที่มีจำนวนมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปีแล้ว สตรีในกลุ่มอายุนี้ทำการสมรสช้าลงกว่ามาก กล่าวคือมีจังหวัดที่อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้วลดลงถึงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่าเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของสัตว์เคี้ยวเอื้องตามอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนร้อยละของสัตว์เคี้ยวเอื้องตามอายุ										จำนวนรวม	
		๕๐ - ๕๕.๕		๕๐ - ๕๕.๕		๖๐ - ๖๕.๕		๗๐ - ๗๕.๕		๘๐ หรือสูงกว่า			
		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
กลาง	๒๕๕๐	-	-	๕	๑๕.๖	๑๗	๒๕.๕	๕	๑๕.๕	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	๓	๑๑.๕	๑๕	๕๗.๗	๕	๓๐.๘	-	-	-	-	๒๓	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐	-	-	๒	๑๒.๕	๖	๓๗.๕	๔	๕๐.๐	-	-	๑๒	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	-	-	๒	๑๒.๕	๔	๕๐.๐	๖	๓๗.๕	-	-	๑๒	๑๐๐.๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๕๕๐	-	-	-	-	๑	๗.๑	๑๑	๗๕.๖	๒	๑๕.๓	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	๑.	๗.๑	๓	๒๑.๕	๖	๕๐.๕	๕	๒๕.๖	-	-	๑๕	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐	-	-	-	-	๒	๑๕.๓	๗	๕๐.๐	๕	๓๕.๗	๑๔	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	-	-	๖	๕๗.๕	๑	๒๑.๕	๑	๗.๑	๕	๒๕.๖	๑๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑๕ ซึ่งแสดงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ในปี พ.ศ.๒๕๕๐ และ ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค จะเห็นได้ชัดเลยว่าในปี พ.ศ.๒๕๕๐ ภาคใต้เป็นภาคที่มีจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว ในกลุ่มอายุนี้ในระดัสูงที่สุดมากที่สุด คือมี ๗ จังหวัดหรือร้อยละ ๘๕.๗ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว ๗๐ หรือสูงกว่า รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลางตามลำดับ สำหรับในปี พ.ศ.๒๕๐๓ ภาคใต้อีกจะมีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละถึงเก้าแล้วในระดัสูงมากที่สุด คือมี ๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๘๘.๗ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว ร้อยละ ๗๐.๐ หรือสูงกว่า อย่างไรก็ตามภาคใต้อัตราส่วนร้อยละถึงเก้าต่ำกว่า ๒๐.๐ ถึง ๖ จังหวัด ซึ่งในปี พ.ศ.๒๕๕๐ ไม่น่ากว่านี้แม้กระทั่งภาคเหนือ ภาคเหนือเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วสูงเป็นอันดับสอง รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ซึ่งเป็นภาคที่มีอัตราส่วนร้อยละถึงเก้าในระดัต่ำสุด

ถ้าพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว ในกลุ่มอายุนี้ ระหว่าง พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จะเห็นว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือมีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละถึงเก้าในระดัต่ำเพิ่มมากขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๐๓ รองลงมาคือภาคใต้ ภาคกลาง และภาคเหนือซึ่งเกือบจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ

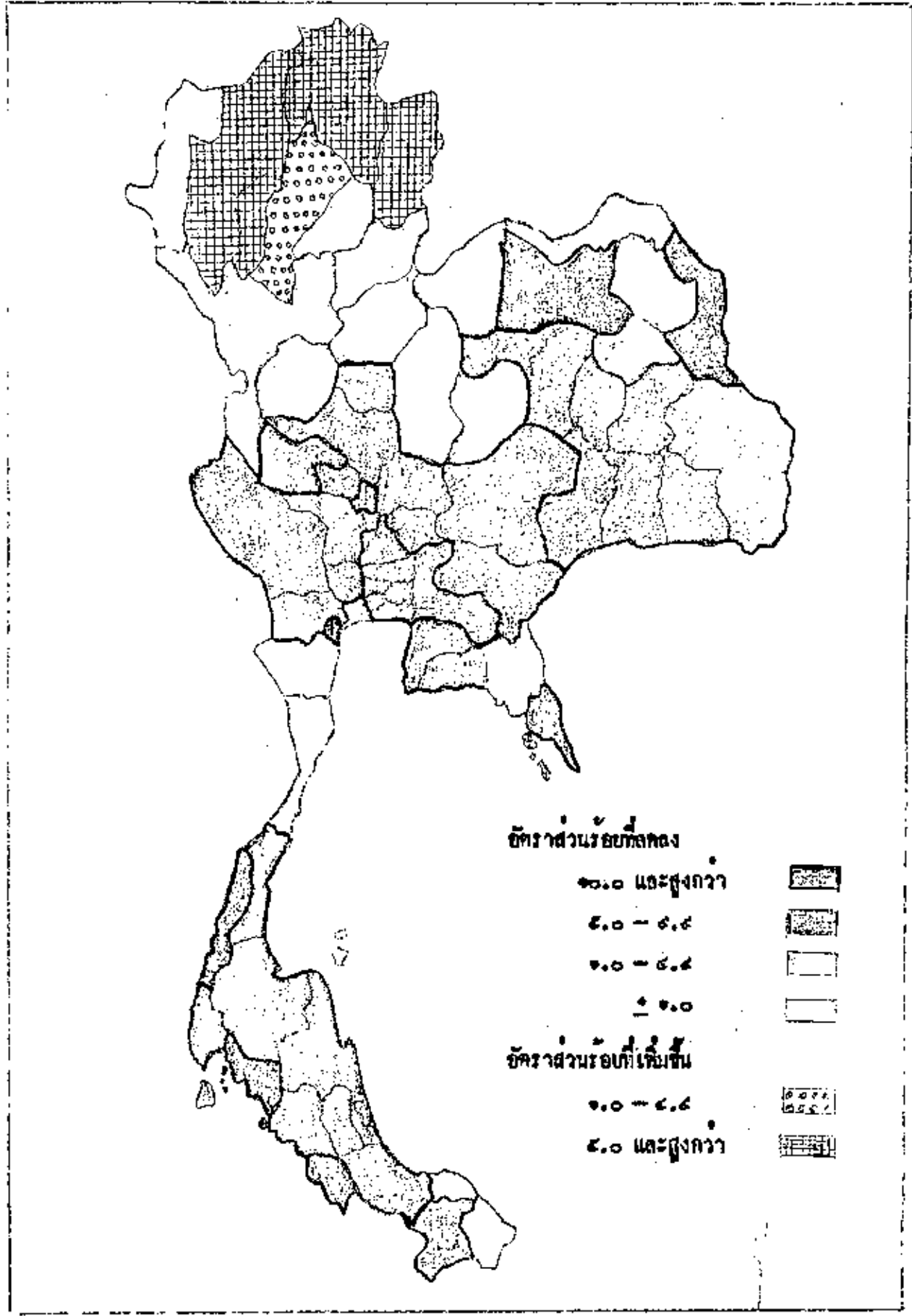
ตารางที่ ๑๒ การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนรอกของสหวิหิเคเบสมรณธว ภาย ๒๐ - ๒๔ ปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรอกภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนรอกที่เปลี่ยนแปลง								จำนวนรวม					
		อัตราส่วนรอกลดลง				๑๐.๐	อัตราส่วนรอกที่เพิ่มขึ้น								
		๑๐.๐ และสูงกว่า		๕.๐ - ๙.๙			๑.๐ - ๔.๙		๕.๐ หรือสูงกว่า						
จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ	จำนวน รอกละ							
กลาง	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๑๐	๓๔.๕	๑๒	๔๖.๒	๓	๑๑.๕	๑	๓.๘	-	-	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๑	๖.๒	๒	๑๒.๕	๓	๑๓.๕	๑	๖.๒	๑	๖.๒	๕	๒๕.๐	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออกเฉียง - เหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๓	๕๐.๐	๓	๒๑.๕	๔	๒๔.๖	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๔	๕๓.๖	๔	๒๔.๕	๒	๑๔.๓	-	-	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๖ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค จะเห็นว่าภาคใต้เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลงมากที่สุด คือมีถึง ๔ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๗.๒ ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้อัตราส่วนของสตรีที่ครองใจในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ร้อยละ ๑๐.๐ และสูงกว่า รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ ซึ่งอาจนับได้ว่ามีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงน้อยที่สุด และเป็นภาคเดียวที่มีถึง ๕ จังหวัดที่อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้วเพิ่มขึ้น คือจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดน่าน (ดูตารางที่ ๓ ในบทที่ ๒)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าสตรีในกลุ่มอายุนี้ทำการสมรสช้าลงยิ่งกว่าสตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปีนี้ (ดูตารางที่ ๑๔) ถ้าพิจารณาเป็นรายภาคแล้ว สตรีในภาคใต้อัตราการสมรสช้าลงมาก รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสตรีในกลุ่มอายุนี้ในทุก ๆ ภาคของประเทศไทยต่างก็ทำการสมรสช้าลง หรือเลื่อนการสมรสของคนโสด

แผนที่แผนที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ لعبสมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี
ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๙

อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี เปรียบตามลำดับขั้น
สูงค่า พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร จำแนกเป็นรายจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๔๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ	จังหวัด	อัตราส่วนร้อยละ
อุตรดิตถ์	๔๔.๐	นราธิวาส	๔๗.๕
ปัตตานี	๔๔.๑	ปัตตานี	๔๗.๕
ยะลา	๔๔.๐	เดย	๔๕.๖
สตูล	๔๗.๖	ยะลา	๔๕.๔
นราธิวาส	๔๖.๖	สตูล	๔๕.๓
กระบี่	๔๖.๒	เชียงใหม่	๔๔.๖
เดย	๔๕.๓	กระบี่	๔๓.๔
ศรีสะเกษ	๔๔.๔	เพชรบูรณ์	๔๓.๖
เพชรบูรณ์	๔๔.๖	อุตรดิตถ์	๔๓.๖
นครศรีธรรมราช	๔๔.๒	กำแพงเพชร	๔๓.๖
พิจิตร	๔๔.๒	หนองคาย	๔๓.๕
อุตรดิตถ์	๔๔.๐	ชัยภูมิ	๔๓.๒
กำแพงเพชร	๔๓.๑	พิษณุโลก	๔๓.๐
หนองคาย	๔๒.๔	สกลนคร	๔๐.๔
สงขลา	๔๒.๔	สุโขทัย	๔๐.๖
ระนอง	๔๒.๔	อุตรดิตถ์	๔๐.๖
พังงา	๔๒.๗	ตราด	๔๐.๑
สุโขทัย	๔๒.๒	เชียงใหม่	๔๐.๑
เชียงใหม่	๔๒.๐	ฉะเชิงเทรา	๔๑.๔
พิษณุโลก	๔๑.๔	ระนอง	๔๑.๖

ตารางที่ ๑๗ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๔๔๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ตราด	๕๑.๘	ประจวบคีรีขันธ์	๔๕.๑
ขอนแก่น	๕๑.๕	ขอนแก่น	๔๕.๐
ประจวบคีรีขันธ์	๕๑.๓	นครสวรรค์	๔๔.๗
นครสวรรค์	๕๑.๒	ระนอง	๔๔.๓
สุราษฎร์ธานี	๕๑.๑	พิจิตร	๔๔.๒
ชัยภูมิ	๕๑.๐	นครราชสีมา	๔๔.๐
พิจิตร	๕๑.๐	น่าน	๔๓.๕
ระนอง	๕๐.๕	ลำพูน	๔๓.๔
สกลนคร	๕๐.๖	พิจิตร	๔๓.๓
อุบลราชธานี	๕๐.๖	นครพนม	๔๓.๓
มหาสารคาม	๕๐.๕	ตรัง	๔๓.๒
กาญจนบุรี	๕๐.๒	อุบลราชธานี	๔๓.๒
นครราชสีมา	๔๔.๘	ปราจีนบุรี	๔๖.๘
อุบลราชธานี	๔๔.๗	มหาสารคาม	๔๖.๗
พิจิตร	๔๔.๖	น่าน	๔๖.๖
ปราจีนบุรี	๔๔.๖	ตาก	๔๖.๖
ลำปาง	๔๔.๕	สงขลา	๔๖.๕
นครนายก	๔๔.๕	บุรีรัมย์	๔๖.๕
จันทบุรี	๔๔.๕	สระบุรี	๔๕.๕
ศรีสะเกษ	๔๔.๕	ชัยนาท	๔๕.๕

พ.ศ. ๒๔๘๐		พ.ศ. ๒๔๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ร้อยเอ็ด	๔๔.๔	จันทบุรี	๔๕.๑
อุทัยธานี	๔๔.๒	แม่ฮ่องสอน	๔๕.๑
สระบุรี	๔๔.๒	กาญจนบุรี	๔๕.๕
ชัยนาท	๔๓.๓	นครศรีธรรมราช	๔๓.๓
สุพรรณบุรี	๔๓.๓	ร้อยเอ็ด	๔๓.๖
จันทบุรี	๔๓.๖	จอนบุรี	๔๓.๕
จอนบุรี	๔๖.๔	อุทัยธานี	๔๓.๕
แพร่	๔๖.๖	สิงงา	๔๓.๕
สุรินทร์	๔๖.๕	ศรีสะเกษ	๔๖.๕
กาฬ	๔๖.๔	จุมพร	๔๖.๔
สมุทรปราการ	๔๖.๔	สุราษฎร์ธานี	๔๖.๒
นครพนม	๔๖.๔	ปทุมธานี	๔๑.๔
ฉะเชิงเทรา	๔๖.๑	สิงห์บุรี	๔๑.๔
เชียงใหม่	๔๕.๔	นครนายก	๔๑.๓
สมุทรสงคราม	๔๕.๔	สุพรรณบุรี	๔๑.๓
อุบลยา	๔๕.๓	สมุทรปราการ	๔๑.๓
สิงห์บุรี	๔๕.๓	อุบลยา	๔๑.๐
นครปฐม	๔๕.๒	สุรินทร์	๔๐.๓
นนทบุรี	๔๕.๒	เพชรบุรี	๔๐.๕
แม่ฮ่องสอน	๔๔.๔	นนทบุรี	๔๐.๕
อ่างทอง	๔๔.๖	สมุทรสาคร	๓๙.๕

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๔๙๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
พระนคร	๔๓.๖	ราชบุรี	๗๘.๒
ธนบุรี	๔๓.๓	อ่างทอง	๗๘.๘
อำเภอนนทบุรี	๔๓.๘	นครปฐม	๗๘.๕
บ้าน	๔๓.๒	ฉะเชิงเทรา	๗๗.๕
ภูเก็ต	๔๑.๕	ภูเก็ต	๗๖.๐
เพชรบุรี	๔๐.๒	ธนบุรี	๗๕.๖
สมุทรสาคร	๓๘.๕	พระนคร	๗๕.๐
ราชบุรี	๓๕.๘	สมุทรสงคราม	๗๕.๖

จากตารางที่ ๑๓ ซึ่งแสดงถึงอัตราส่วนร้อยของสตรีที่สมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี เรียงตามลำดับสูงต่ำ พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๕๐๓ จะเห็นได้ว่า ถึงแม้สตรีในกลุ่มอายุนี้จะได้ทำการสมรสช้าลง โดยการพิจารณาถึงอัตราส่วนร้อยของผู้ที่เคยสมรสแล้วในระดับสูงสุดและต่ำสุด ซึ่งจะเห็นว่าการลดลงจาก พ.ศ. ๒๔๙๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๓ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า อัตราส่วนร้อยที่ลดลงเริ่มไม่สูงเท่ากับอัตราส่วนร้อยที่ลดลงของสตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี และ ๒๐ - ๒๔ ปี ที่เคยสมรสแล้ว อย่างไรก็ตาม สตรีในกลุ่มอายุนี้ทั้งในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ และ ๒๕๐๓ ต่างก็ได้เคยสมรสแล้วเป็นอัตราส่วนที่สูงทั้งสิ้น

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว	พ.ศ. ๒๔๙๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
๑๐ - ๒๔.๙	๒	๒.๔	๘	๑๓.๘
๒๐ - ๒๙.๙	๑๖	๕๑.๕	๔๓	๖๑.๕
๓๐ หรือสูงกว่า	๑๒	๔๕.๓	๑๘	๒๕.๓
จำนวนรวม	๑๐	๑๐๐.๐	๑๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๕ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยละของสตรีอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี ที่เคยมรสแล้วในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ และ พ.ศ. ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร (ดูตารางที่ ๒ ในบทที่ ๒) จะเห็นได้ว่าสตรีในกลุ่มอายุนี้ทำการมรสในอัตราส่วนที่สูงขึ้นกว่าสตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ และ ๒๐ - ๒๔ พบความว่าเมื่อสตรีไทยมีอายุระหว่าง ๒๕ - ๒๙ ปีนั้น ทางก็ได้ทำการมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ จำนวนจังหวัดส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วร้อยละ ๔๐ และสูงกว่า เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วในกลุ่มอายุนี้ปรากฏว่ามีการลดลงบ้าง กล่าวคือ จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วในระดับสูงลดจำนวนลง ในทำนองเดียวกัน จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วในระดับต่ำก็เริ่มจำนวนขึ้นเช่นกัน จึงอาจสรุปได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๕๐๓ สตรีไทยอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี ทำการมรสเป็นอัตราส่วนร้อยละที่ลดลง หรืออีกนัยหนึ่งสตรีเหล่านี้ทำการมรสช้าลงในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ มากกว่าในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ นั้นเอง อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่มากนักในระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ซึ่งดูตารางที่ ๑๕ จะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๑๔ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๕ ปี
 พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓ หัวราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละที่เปลี่ยนแปลง	พ. ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง		
๑๐.๐ หรือสูงกว่า	๒	๔.๓
๕.๐ - ๙.๙	๑๘	๒๗.๐
๑.๐ - ๔.๙	๒๗	๓๘.๗
๔๑.๐	๑๕	๒๑.๙
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น		
๑.๐ - ๔.๙	๕	๗.๑
๕.๐ หรือสูงกว่า	๑	๑.๕
จำนวนรวม	๖๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๔ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วในระดับต่าง ๆ (ดูตารางที่ ๓ บทที่ ๒) ในระยะเวลาตั้งแต่กว่าประเทศไทย ๑๕ จังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยคือ เพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงมี ๔๕ จังหวัด ซึ่งในจำนวนนี้ ๒๗ จังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วลดลงเพียงเล็กน้อยคือระหว่างร้อยละ ๑.๐ - ๔.๙ แสดงว่า ถึงแม้ว่าอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วจะลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ก็ตาม แต่อัตราส่วนดังกล่าวก็ลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๒๕ - ๕๕ ปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๖๓ จำแนกเป็นรายภาค

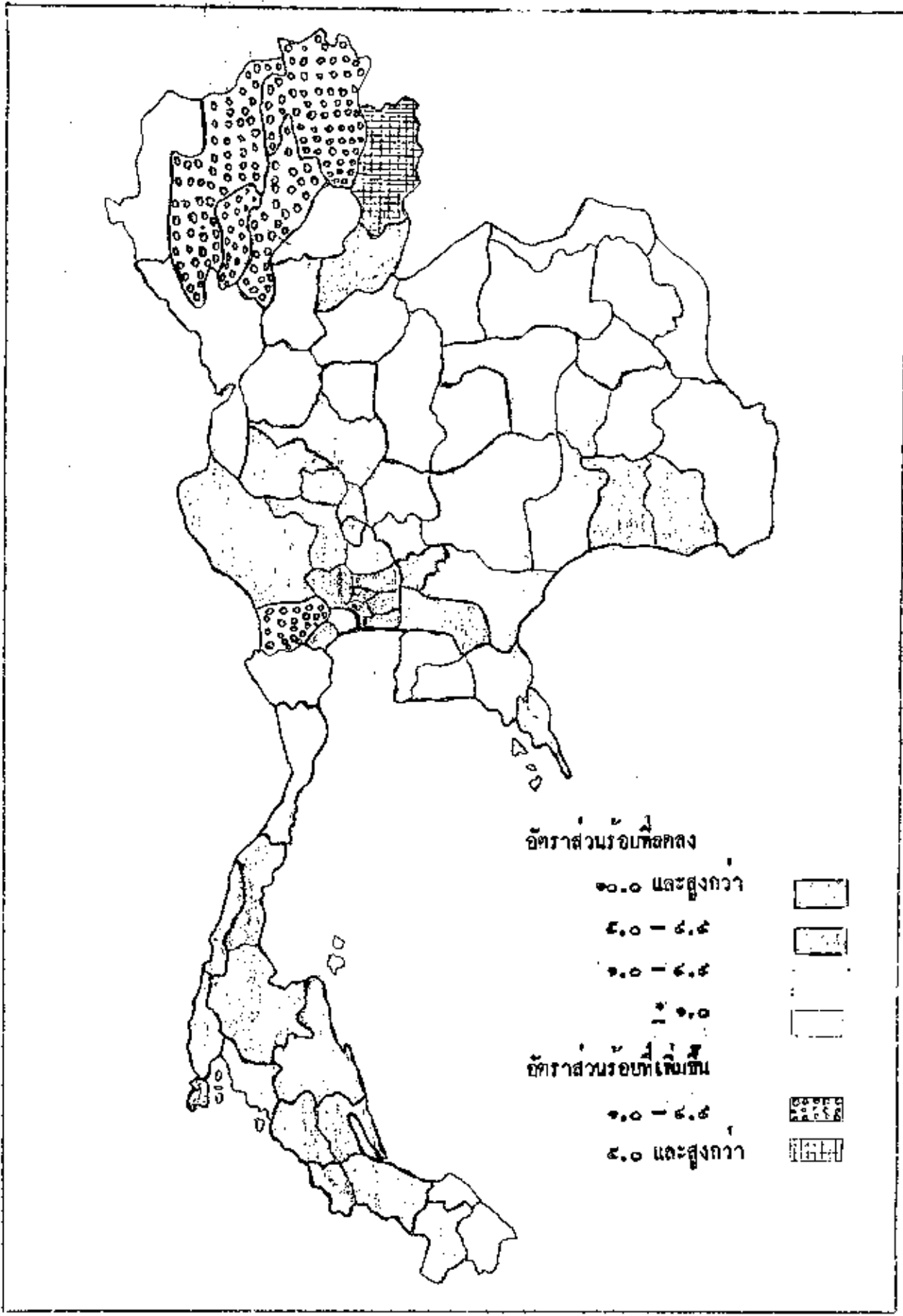
ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว						จำนวนรวม	
		๓๐ - ๓๕.๕		๔๐ - ๔๕.๕		๕๐ และสูงกว่า		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ		
กลาง	๒๕๕๐	๒	๓.๓	๒๐	๓๒.๕	๔	๑๕.๕	๒๖	๑๐๐.๐
	๒๕๖๓	๔	๓๐.๕	๑๓	๒๕.๕	๑	๓.๕	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐	-	-	๔	๕๐.๐	๔	๕๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๕๖๓	-	-	๔	๕๖.๓	๓	๔๓.๗	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๕๕๐	-	-	๖	๕๖.๔	๔	๕๓.๒	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๕๖๓	-	-	๕	๖๕.๓	๕	๕๕.๗	๑๕	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐	-	-	๒	๑๕.๓	๑๖	๕๕.๗	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๕๖๓	๑	๓.๑	๔	๕๓.๒	๕	๕๕.๗	๑๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๐ แสดงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐
 - ๒๕๐๑ จำแนกออกเป็นรายภาค จะเห็นว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ภาคใต้เป็นภาคที่สตรีในกลุ่มอายุนี้มี
 เคยสมรสแล้วเป็นอัตราส่วนสูงสุด คือมีถึง ๑๒ จังหวัด หรือร้อยละ ๔๕.๗ ของจังหวัดทั้งหมดใน
 ภาคใต้มียุทธศาสตร์ส่วนของผู้สมรสแล้วร้อยละ ๕๐ และสูงกว่า รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ภาคเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ ส่วนปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ภาคเหนือถัดมาเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัด
 ที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 และภาคใต้ ภาคกลางซึ่งเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วในระดับ
 ต่ำ ๆ มากที่สุดเช่นเคย คือมีถึง ๔ จังหวัดที่มีอัตราส่วนของผู้สมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๕๐.๐
 (ดูตารางที่ ๑๗)

ตารางที่ ๒๒ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เลขสมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๘ ปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นภูมิภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนร้อยละที่เปลี่ยนแปลง						จำนวนรวม	
		อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง			๑๐.๐	อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น			
		๑๐.๐ และสูงกว่า ๕.๐ - ๘.๘				๑.๐ - ๔.๘ ๕.๐ หรือสูงกว่า			
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ
กลาง	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๑ ๓.๘	๑๐ ๓๘.๕	๑๒ ๕๖.๒	๒ ๗.๗	๑ ๓.๘	- -	๒๖ ๑๐๐.๐	
เหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	- -	๑ ๖.๒	๕ ๓๑.๓	๔ ๓๗.๓	๔ ๒๕.๐	๑ ๖.๒	๑๖ ๑๐๐.๐	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	- -	๒ ๑๘.๓	๖ ๕๓.๘	๖ ๕๖.๘	- -	- -	๑๔ ๑๐๐.๐	
ใต้	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	๒ ๑๘.๓	๖ ๕๖.๘	๔ ๒๕.๖	๒ ๑๘.๓	- -	- -	๑๔ ๑๐๐.๐	

แผนที่แบบที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๙ ปี
ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๑ แสดงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๒๕-๒๙ ปี พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค (จากตารางที่ ๓ ในบทที่ ๒) จะเห็นว่าภาคใต้เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงเป็นอัตราส่วนสูง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ซึ่งมีเพียงจังหวัดเดียว คือ จังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่า และภาคเหนือเป็นภาคเดียว เช่นกันที่มีถึง ๕ จังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วเพิ่มขึ้น ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดน่าน (ดูแผนที่ที่ ๕)

ตารางที่ ๒๒ อัตราส่วนวัยของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๔๔ - ๔๕ ปี เปรียบความแตกต่างสูงต่ำ พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร จำแนกเป็นรายจังหวัด

พ.ศ.๒๔๔๐		พ.ศ.๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนรวม	จังหวัด	อัตราส่วนรวม
ปัตตานี	๔๔.๕	ปัตตานี	๔๔.๔
ศรีลัง	๔๔.๕	กระบี่	๔๔.๔
สตูล	๔๔.๔	นราธิวาส	๔๔.๓
ยะลา	๔๔.๔	สตูล	๔๔.๓
พังงา	๔๔.๔	ยะลา	๔๔.๒
นครศรีธรรมราช	๔๔.๒	พัทลุง	๔๔.๔
กระบี่	๔๔.๒	ศรีลัง	๔๔.๔
ประจวบคีรีขันธ์	๔๔.๑	นครศรีธรรมราช	๔๔.๒
ระนอง	๔๔.๑	เพชรบูรณ์	๔๔.๒
พัทลุง	๔๔.๐	อุตรธานี	๔๔.๑
พิษณุโลก	๔๔.๔	อุบลราชธานี	๔๔.๑
นราธิวาส	๔๔.๔	หนองคาย	๔๔.๑
กาญจนบุรี	๔๔.๔	กำแพงเพชร	๔๔.๐

ตารางที่ ๒๓ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๕๕๐		พ.ศ. ๒๕๕๑	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
สุราษฎร์ธานี	๕๔.๘	ระยอง	๕๕.๐
หนองคาย	๕๔.๘	ภูเก็ต	๕๕.๐
กำแพงเพชร	๕๔.๘	เลย	๕๕.๘
อุบลราชธานี	๕๕.๘	ฉะเชิงเทรา	๕๕.๘
นครสวรรค์	๕๕.๗	ครุฑ	๕๕.๘
ครุฑ	๕๕.๗	อุตรดิตถ์	๕๕.๗
ชุมพร	๕๕.๖	พังงา	๕๕.๗
ภูเก็ต	๕๕.๕	เชียงใหม่	๕๕.๗
สงขลา	๕๕.๕	สงขลา	๕๕.๗
เพชรบูรณ์	๕๕.๕	พิษณุโลก	๕๕.๖
ปราจีนบุรี	๕๕.๓	นครสวรรค์	๕๕.๕
สุโขทัย	๕๕.๓	ชุมพร	๕๕.๕
จันทบุรี	๕๕.๒	ประจวบคีรีขันธ์	๕๕.๕
กาฬ	๕๕.๒	สุราษฎร์ธานี	๕๕.๕
นครนายก	๕๕.๑	สุโขทัย	๕๕.๓
เลย	๕๕.๐	ระยอง	๕๕.๒
อุตรดิตถ์	๕๕.๑	ตากสิน	๕๕.๑
ระยอง	๕๕.๐	ขอนแก่น	๕๕.๐
เชียงใหม่	๕๕.๐	ปราจีนบุรี	๕๕.๐
แม่ฮ่องสอน	๕๓.๕	ตากสิน	๕๓.๕
สระบุรี	๕๓.๕	กาญจนบุรี	๕๓.๓
ตากสิน	๕๓.๕	ชัยภูมิ	๕๓.๖

ตารางที่ ๒๒ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๔๘๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ขอนแก่น	๕๗.๕	ชัยนาท	๕๗.๖
บึงกาฬ	๕๗.๔	แม่ฮ่องสอน	๕๗.๖
สุพรรณบุรี	๕๗.๓	สระบุรี	๕๗.๖
สุราษฎร์ธานี	๕๗.๖	นครราชสีมา	๕๗.๕
บุรีรัมย์	๕๗.๕	เชียงใหม่	๕๗.๕
เชียงใหม่	๕๗.๔	บุรีรัมย์	๕๗.๕
ชัยภูมิ	๕๗.๓	ตาก	๕๗.๕
นครราชสีมา	๕๗.๒	นครนายก	๕๗.๔
สุโขทัย	๕๗.๑	บึงกาฬ	๕๗.๔
กาญจนบุรี	๕๗.๐	มหาสารคาม	๕๗.๓
จันทบุรี	๕๗.๐	สุพรรณบุรี	๕๗.๓
สิงห์บุรี	๕๗.๐	อุบลราชธานี	๕๗.๒
ฉะเชิงเทรา	๕๖.๕	นครปฐม	๕๗.๒
ลำปาง	๕๖.๔	ลำปาง	๕๗.๑
สมุทรสาคร	๕๖.๔	นนทบุรี	๕๗.๐
สมุทรปราการ	๕๖.๖	ร้อยเอ็ด	๕๖.๔
น่าน	๕๖.๖	สิงห์บุรี	๕๖.๔
แพร่	๕๖.๕	ชลบุรี	๕๖.๔
มหาสารคาม	๕๖.๔	จันทบุรี	๕๖.๓
ชลบุรี	๕๖.๔	ศรีสะเกษ	๕๖.๕
สุรินทร์	๕๖.๒	สมุทรปราการ	๕๖.๕
สกลนคร	๕๖.๒	ราชบุรี	๕๖.๓

ตารางที่ ๒๒ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๔๘๖		พ.ศ. ๒๕๐๓	
จังหวัด	อัตราส่วนร้อย	จังหวัด	อัตราส่วนร้อย
ศรีสะเกษ	๔๖.๑	แพร่	๔๖.๒
อุบลราชธานี	๔๖.๐	น่าน	๔๖.๒
นครปฐม	๔๕.๔	อุทัยธานี	๔๖.๒
นนทบุรี	๔๕.๘	ฉะเชิงเทรา	๔๖.๑
ร้อยเอ็ด	๔๕.๘	อ่างทอง	๔๕.๘
อ่างทอง	๔๕.๗	อำนาจ	๔๕.๘
ธนบุรี	๔๕.๖	สุรินทร์	๔๕.๗
อำนาจ	๔๕.๕	พระนครศรี	๔๕.๗
สมุทรสงคราม	๔๕.๕	สมุทรสาคร	๔๕.๖
ราชบุรี	๔๕.๔	เพชรบุรี	๔๕.๕
พระนครศรี	๔๕.๐	นครปฐม	๔๕.๔
นครพนม	๔๕.๐	ธนบุรี	๔๕.๐
เพชรบุรี	๔๔.๕	สมุทรสงคราม	๔๔.๘

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่า เมื่อสิ้นสุดวิบเจริณทัศน์ สุทธิโชนแทนทั้งสี่ข้างก็ได้เคยผ่านการสมรณาแล้ว ถ้าพิจารณาถึงอัตราส่วนร้อยของสุทธิโชนสมรณาแล้วในกลุ่มอาชุนีในระดับสูงสุดและค่าสุกจะเห็นว่า ไม่มีการ เบ็ดเอนแปลงมากนัก เป็นที่น่าสัง เกตุว่า อัตราส่วนร้อยทั้งกล่าวในระดับสูงสุดและค่าสุกกลับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี พ.ศ. ๒๕๐๓

ตารางที่ ๒๓ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคบสมรสแล้ว อายุ ๔๕ - ๔๔ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓
ทั่วราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคบสมรสแล้ว	พ.ศ. ๒๔๕๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
๔๐ - ๔๔.๕	๑	๑.๕	๑	๑.๕
๔๕ หรือสูงกว่า	๒๔	๔๔.๖	๒๔	๔๔.๖
จำนวนรวม	๒๕	๑๐๐.๐	๒๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๓ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคบสมรสแล้ว กลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๔ ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ทั่วราชอาณาจักร (จากตารางที่ ๒ บทที่ ๒) จะเห็นว่า สตรีไทยส่วนใหญ่ในเกือบทุกจังหวัดของประเทศต่างก็ทำการสมรสแล้วเมื่อถึงกลุ่มอายุนี้ มีเพียงจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคบสมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๔๕.๐ ทั้งในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และ ๒๕๐๓ คือ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๔๕ - ๕๕ ปี
ท.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ หัวราชอาณาจักร

อัตราส่วนร้อยละที่เปลี่ยนแปลง	ท. ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง		
๑.๐ - ๔.๕	๑	๑.๕
๕๑.๐	๒๔	๔๑.๕
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น		
๑.๐ - ๔.๕	๕	๗.๑
จำนวนรวม	๓๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๔ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๔๕ - ๕๕ ปี ท.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ (จากตารางที่ ๓ ในบทที่ ๒) จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มอายุนี้เป็นวัยที่อันสุกการเจริญพันธุ์ของสตรีเกือบจะกล่าวได้ว่า สตรีไทยในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของมีจิตนาการสมรส กล่าวคือไม่มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว เพราะปรากฏว่าจำนวนจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสเพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือเพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ นั้นมีถึง ๒๔ จังหวัดหรือร้อยละ ๘๑.๕ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย มีเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้นที่อัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ คือจังหวัดสมุทรสาคร (ดูแผนที่ที่ ๒) แต่จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้วเพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ นั้น มี ๕ จังหวัด คือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครพนม จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดสกลนคร

ดังนั้น จากตารางที่ ๒๑ และตารางที่ ๒๔ ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ในปี พ.ศ.๒๔๕๐ และปี พ.ศ. ๒๕๐๓ อัตราส่วนของสตรีที่คุมขัง ๔๔ - ๔๕ ปีที่เคยสมรสแล้วมีระดับสูงมาก และปรากฏว่า อัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วไม่มีการ เปลี่ยนแปลงมากนักในระหว่างปี พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ กล่าวคือเกือบทุกจังหวัดในประเทศไทยมีการ เปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วไม่เกิน ร้อยละ ๑.๐ การที่เป็นเช่นนี้แสดงว่าเมื่อถึงวันสิ้นสุดภาวะเจริญพันธุ์นั้น สตรีไทยเกือบทุกคนต่างก็ ได้เคยทำการสมรสแล้วทั้งสิ้น ซึ่งหมายความว่าสตรีที่ยังมิได้เคยทำการสมรสยังมีอัตราส่วนน้อย มาก

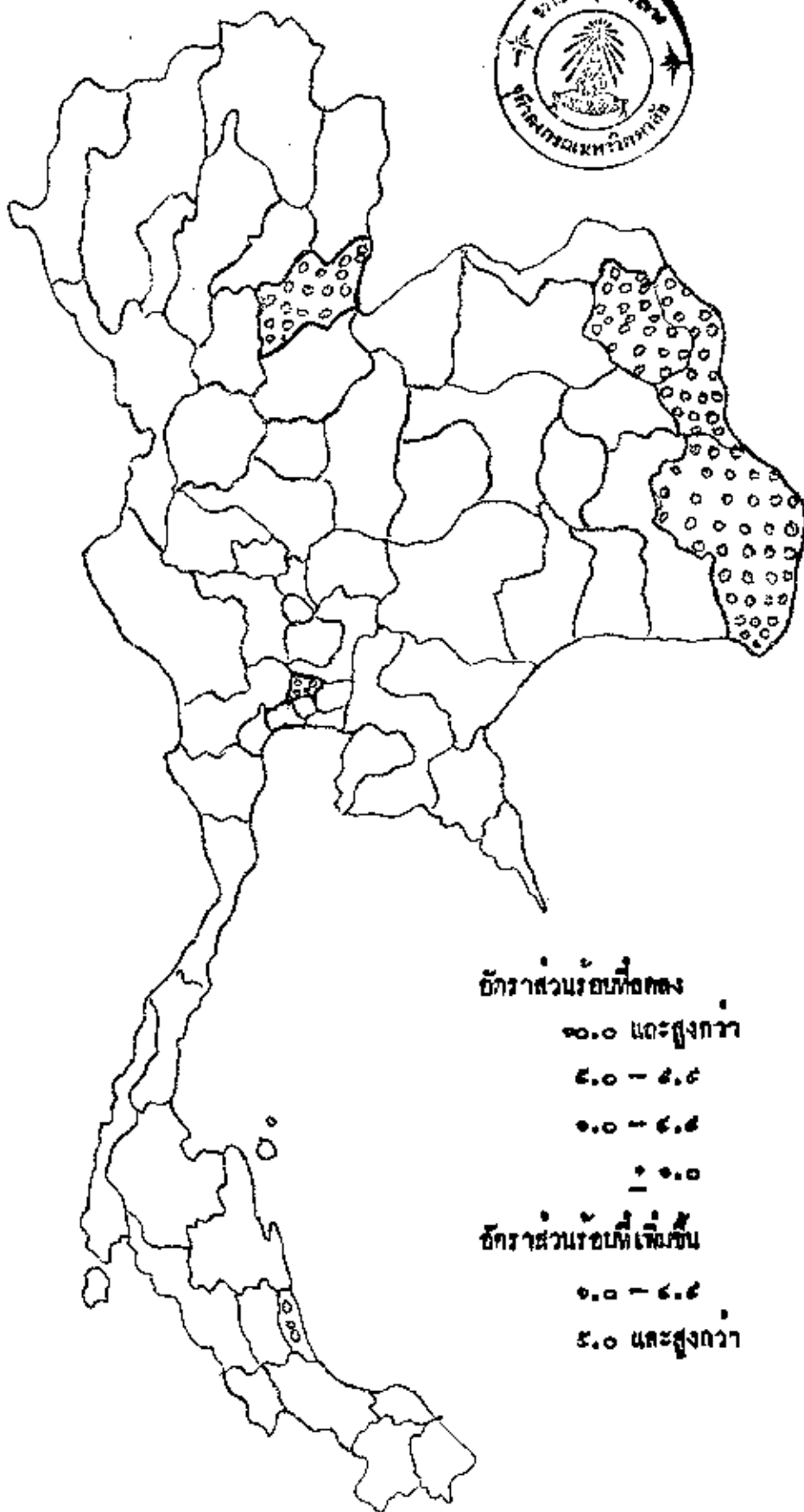
ตารางที่ ๒ อัตราส่วนรอบของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๕๕ - ๕๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นภูมิภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนรอบของสตรีที่เกษียณแล้ว				จำนวนรวม	
		๕๐ - ๕๔.๕		๕๕ และสูงกว่า		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ		
กลาง	๒๕๕๐	๑	๓.๔	๒๕	๕๖.๒	๒๖	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	๑	๓.๔	๒๕	๕๖.๒	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐	-	-	๑๖	๑๐๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	-	-	๑๖	๑๐๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๕๕๐	-	-	๑๕	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	-	-	๑๕	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐	-	-	๑๕	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๕๐๓	-	-	๑๕	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๒ การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนรวมของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อายุ ๔๕ - ๔๙ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๑ จำแนกเป็นรายภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	อัตราส่วนรวมที่เปลี่ยนแปลง						จำนวนรวม						
		อัตราส่วนรวมที่ลดลง			๕๑.๐	อัตราส่วนรวมที่เพิ่มขึ้น								
		๑๐.๐ และสูงกว่า ๕.๐ - ๔.๕				๑.๐ - ๔.๕								
		จำนวน จังหวัด	จำนวน ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	จำนวน ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	จำนวน ร้อยละ		จำนวน จังหวัด	จำนวน ร้อยละ				
กลาง	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	-	-	-	-	๓.๔	๒	๕๒.๕	๑	๓.๔	-	-	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	-	-	-	-	-	๑๕	๕๓.๔	๑	๖.๖	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออก - เชิงเหนือ	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	-	-	-	-	-	๑๑	๓๘.๖	๓	๒๖.๕	-	-	๑๔	๑๐๐.๐
ใต้	๒๕๕๐ - ๒๕๐๓	-	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐	-	-	-	-	๑๔	๑๐๐.๐

ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓

ตารางที่ ๒๕ และตารางที่ ๒๖ แสดงถึงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยมรสแล้ว อายุ ๔๕ - ๕๕ ปี และการเปลี่ยนแปลงของสตรีที่เคยมรสแล้วในกลุ่มอายุเดียวกัน ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๓๓ จำแนกออกเป็นรายภาค ปรากฏว่าจากจำนวน ๙๐ จังหวัดในทั้ง ๕ ภาคของประเทศไทยที่ทำการศึกษากันในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๓๓ มีเพียงจังหวัดเดียวในภาคกลางเท่านั้นที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วต่ำกว่าร้อยละ ๕๕.๐ คือจังหวัดสมุทรสาคร (ดูตารางที่ ๒๖) ส่วนรับการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสในกลุ่มอายุนี้ มีเพียงจังหวัดเดียวในภาคกลางเช่นกันที่มีอัตราส่วนดังกล่าวของร้อยละ ๑.๐ หรือสูงกว่า ในจำนวน ๕ จังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ ๑.๐ คือจังหวัดนนทบุรี ในภาคกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาคเหนือ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาคเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครพนม และจังหวัดสกลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. ผลของการสมรสต่อการเจริญพันธุ์

ความหมายของข้อที่ ๒ การศึกษครั้งนี้มีความต้องการที่จะแสดงว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันการสมรสแค่เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง จะสามารถทำให้การเจริญพันธุ์เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในระยะเวลาที่ทำการศึกษา กล่าวคือ เมื่อใดศึกษาพบว่าอัตราส่วนของสตรีที่เคยมรสแล้วลดลงตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา (จากข้อ ๑) จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่า การที่สตรีไทยทำการสมรสเพียงอย่างเดียวจะทำให้ไข่อัณฑิมาเจริญพันธุ์ลดลงเพียงใด

ทว่าเหตุผลเชิงเชิงใ้ทำการคาดคะเนอัตราเกิดซึ่งมีข้อสมมติว่าอัตราเกิดนั้นจะคงมีอิทธิพลจากปัจจัยการสมรสแค่เพียงอย่างเดียว โดยได้สมมติให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเจริญพันธุ์ของสตรีตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา ฉะนั้น การที่อัตราเกิดคาดคะเนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตามก็กล่าวได้ว่า เป็นเพราะอิทธิพลจากปัจจัยการสมรสแค่เพียงอย่างเดียว ในตารางที่ ๒๗ ซึ่งแสดงถึงอัตราเกิดคาดคะเนในประเทศไทยหัวราชอาณาจักร (ตารางที่ ๒๗) จะเห็นว่าในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ จังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยส่วนใหญ่ คือ ๘๖ จังหวัด หรือร้อยละ ๙๖.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยมีอัตราเกิดคาดคะเนอยู่ระหว่าง ๔๕ - ๕๕ ต่อพันคน ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ อัตราเกิดคาดคะเนของจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๕๐ - ๕๐ ต่อพันคน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ อัตราเกิดคาดคะเนของบางแห่งได้เพิ่มขึ้น ซึ่งมี ๔๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๒.๕ ของจังหวัดทั้งหมดที่มีอัตราเกิด ๕๕ ต่อพันคน และต่ำกว่า ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีเพียง ๔๕ จังหวัดเท่านั้น ในจำนวนนี้ ๑๕ จังหวัด

ตารางที่ ๒๓ อัตราเกิดคาดคะเน ปี พ.ศ. ๒๔๘๐, ๒๔๙๐, ๒๕๐๓ หัวประชากร

อัตราเกิดคาดคะเน	พ.ศ. ๒๔๘๐		พ.ศ. ๒๔๙๐		พ.ศ. ๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
๓๐ - ๓๔.๘	-	-	-	-	-	-
๓๕ - ๓๙.๘	๔	๕.๗	๓	๔.๓	๑๕	๒๑.๘
๔๐ - ๔๔.๘	๔	๕.๗	๑๖	๒๒.๗	๒๔	๔๑.๕
๔๕ - ๔๙.๘	๓๑	๔๕.๓	๓๔	๕๕.๓	๒๑	๓๐.๐
๕๐ - ๕๔.๘	๒๕	๓๕.๘	๔	๑๑.๕	-	-
๕๕ - ๕๙.๘	๒	๒.๘	๒	๒.๘	๔	๕.๗
๖๐ หรือสูงกว่า	๔	๕.๗	๓	๔.๓	๑	๑.๕
จำนวนรวม	๗๖	๑๐๐.๐	๗๐	๑๐๐.๐	๗๐	๑๐๐.๐

หรือร้อยละ ๒๑.๘ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย มีอัตราเกิดคาดคะเนเพียงระหว่าง ๓๕.๐ - ๓๙.๘ คนต่อคนเท่านั้น

การที่มีจังหวัดเป็นจำนวนเฉพาะมีอัตราเกิดคาดคะเนลดลงเช่นนี้ ทำให้เห็นได้ชัดแล้วว่า ปัจจัยการยอมรับหรือจำนวนสตรีที่สมรสในกลุ่มอายุต่าง ๆ นั้นสามารถจะทำให้อัตราเกิดเปลี่ยนแปลงไปได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้าจำนวนสตรีที่สมรสในกลุ่มอายุต่าง ๆ ลดลง ในกรณีที่ไม่มีการขยับอายุให้อัตราเกิดเปลี่ยนแปลงไปควบ โดยสมมติให้ทุกสิ่งทุกอย่างมีอิทธิพลต่อการเจริญพันธุ์คงที่แล้ว อัตราเกิดก็จะลดลงด้วย

ตารางที่ ๒๔ อัตราเกิดภาคละใน พ.ศ. ๒๔๘๐, ๒๔๙๐ และ ๒๕๐๓ จำนวนเป็นรายภาค

อัตราเกิดภาคละใน	ภาคกลาง						ภาคเหนือ					
	๒๔๘๐		๒๔๙๐		๒๕๐๓		๒๔๘๐		๒๔๙๐		๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
๓๐ - ๓๔.๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓๕ - ๓๙.๕	๓	๑๑.๕	๒	๗.๗	๑๒	๔๖.๒	๑	๖.๒	๑	๖.๒	-	-
๔๐ - ๔๔.๕	๓	๑๑.๕	๑๒	๔๖.๒	๑๐	๓๘.๕	๑	๖.๓	๒	๖.๖	๖	๓๗.๕
๔๕ - ๔๙.๕	๑๕	๕๗.๕	๑๑	๔๒.๓	๕	๑๘.๕	๕	๓๑.๓	๑๒	๔๕.๐	๑๐	๓๖.๕
๕๐ - ๕๔.๕	๕	๑๘.๖	๑	๓.๘	-	-	๕	๑๖.๓	๒	๑๖.๕	-	-
๕๕ - ๕๙.๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖๐ หรือสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนรวม	๒๖	๑๐๐.๐	๒๖	๑๐๐.๐	๒๖	๑๐๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐	๑๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๔ แสดงถึงอัตราเกิดภาคละในปี พ.ศ. ๒๔๘๐, ๒๔๙๐ และ ๒๕๐๓ จำนวนเป็นรายภาค จะเห็นว่าภาคกลางนับว่าเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดต่ำสุดทั้ง ๓ ระยะเวลาที่กล่าวการศึกษา และอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดของมากที่สุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคละต่ำเป็นอันดับสอง ภาคใต้และภาคเหนือมีจังหวัดต่าง ๆ ที่มีอัตราเกิดในระดักรองลงไปตามลำดับ ภาคเหนือเกือบจะกล่าวได้ว่ามีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดของน้อยที่สุดในระยะเวลาที่กล่าว โดยเฉพาะระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๔๙๐ ส่วนภาคใต้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ มี ๒ จังหวัดเท่านั้นที่มีอัตราเกิดภาคละ ๕๐ ต่อพันคนและต่ำกว่า แต่ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ มีจำนวนเพิ่มเป็น ๖ จังหวัด และ ๕ จังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓

อัตราเกิดคาดละเน	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ						ภาคใต้					
	๒๕๕๐		๒๕๕๑		๒๕๖๓		๒๕๕๐		๒๕๕๑		๒๕๖๓	
	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	รวม ร้อยละ
๓๐ - ๓๕.๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓๕ - ๓๙.๕	-	-	-	-	๒	๑๔.๓	-	-	-	-	๑	๓.๓
๔๐ - ๔๔.๕	-	-	๒	๑๔.๓	๓	๕๐.๐	-	-	๑	๓.๓	๒	๕๖.๕
๔๕ - ๔๙.๕	๔	๒๕.๐	๑๐	๓๑.๕	๕	๓๕.๓	๒	๑๔.๓	๕	๓๕.๕	๒	๑๔.๓
๕๐ - ๕๔.๕	๔	๒๕.๐	๒	๑๔.๓	-	-	๓	๕๐.๐	๐	๐.๐	-	-
๕๕ - ๕๙.๕	๑	๓.๓	-	-	-	-	๑	๓.๓	๒	๑๔.๓	๔	๒๕.๐
๖๐ หรือสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	๔	๒๕.๐	๐	๐.๐	๑	๓.๓
จำนวนรวม	๑๔	๑๐๐.๐	๑๔	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐	๑๔	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐	๑๕	๑๐๐.๐

จากการศึกษาถึงอิทธิพลของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า และในกลุ่มอายุ
ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าโดยทั่วไปแล้ว ภาคกลางมีจำนวนจังหวัดที่มีอิทธิพลของสตรีที่เคยสมรส
ในระดับต่ำที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ ซึ่งเกือบจะเรียกได้
ว่ามี การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันการสมรสต่ำที่สุด

(ดูแผนที่ประกอบ)

จึงสรุปได้ว่า การที่ภาคกลางมีอิทธิพลเกิดคาดคะเนค่อนข้างน้อยโดยทั่วไปต่ำสุดเช่นนี้ เนื่อง
มาจากการที่ภาคกลางมีจำนวนจังหวัดที่มีสตรีที่เคยสมรสแล้วเป็นอิทธิพลส่วนน้อยต่ำที่สุด ในทำนองเกี่ยว
กันการที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอิทธิพลเกิดคาดคะเนต่ำเป็นอันดับรองลงไปก็เนื่องมาจากการที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมีอิทธิพลของสตรีที่เคยสมรสแล้วในอันดับรองลงไปเช่นกัน ความสัมพันธ์อัน
เห็นได้ชัดแจ่มนี้ปรากฏในภาคใต้และภาคเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีอิทธิพลเกิดคาดคะเนค่อนข้างต่ำเป็นอันดับ
สามและอันดับสี่ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓
หัวราชอาณาจักร

การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละ ของอัตราเกิดภาคละเน	พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๕๐		พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๐๓	
	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ
ร้อยละที่ลดลง				
๑๐.๐ และสูงกว่า	๖	๗.๑	๒๐	๒๔.๖
๕.๐ - ๙.๙	๓๗	๔๖.๘	๑๘	๒๗.๑
๑.๐ - ๔.๙	๑๖	๒๒.๑	๑๔	๒๕.๗
+	๕๙	๑๐๐.๐	๖๖	๘๕.๔
ร้อยละที่เพิ่มขึ้น				
๑.๐ - ๔.๙	๑	๑.๖	๓	๔.๕
๕.๐ และสูงกว่า	๕	๘.๓	๕	๗.๗
จำนวนรวม	๖๖	๑๐๐.๐	๖๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๒๔ ซึ่งแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเนหัวราชอาณาจักร พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ จะเห็นว่าในระหว่างปี พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ นั้น มี ๕๕ จังหวัดหรือร้อยละ ๘๒.๘ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย มีอัตราเกิดภาคละเนลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ แต่ในจำนวนนี้มีเพียง ๕ จังหวัด หรือร้อยละ ๗.๑ ของจังหวัดทั้งหมดเท่านั้นที่อัตราเกิดภาคละเนลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑๐.๐ สำหรับในระหว่างปี พ.ศ.๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ จำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคละเนลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ นั้นไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก คือ ๕๙ จังหวัด แต่ในจำนวนนี้จำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคละเนลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑๐.๐ นั้น เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐ จังหวัด หรือร้อยละ ๒๔.๖ ของจังหวัดทั้งหมด จากสถิติ

ตารางที่ ๑๐ การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นรายภาค

ภาค	ปี พ.ศ.	การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน										จำนวน รวม			
		ร้อยละที่ลดลง				+	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น								
		๑๐.๐ และสูงกว่า		๕.๐ - ๙.๙			๑.๐ - ๔.๙	๑.๐ - ๔.๙		๕.๐ และสูงกว่า					
		จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด		ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	
กลาง	๒๔๘๐ - ๒๔๘๑	๓	๑๑.๕	๑๕	๕๗.๘	๓	๑๑.๕	๒	๗.๗	-	-	๓	๑๑.๕	๒๖	๑๐๐.๐
	๒๔๘๑ - ๒๕๐๓	๕	๓๙.๗	๖	๒๓.๑	๘	๓๐.๘	๑	๓.๘	-	-	๒	๗.๖	๒๖	๑๐๐.๐
เหนือ	๒๔๘๐ - ๒๔๘๑	-	-	๕	๕๖.๒	๖	๑๘.๘	๓	๑๘.๘	๑	๖.๒	-	-	๑๖	๑๐๐.๐
	๒๔๘๑ - ๒๕๐๓	-	-	๕	๒๕.๐	๕	๒๕.๐	๓	๑๘.๘	๕	๒๕.๐	๑	๖.๒	๑๖	๑๐๐.๐
ตะวันออก เฉียงเหนือ	๒๔๘๐ - ๒๔๘๑	-	-	๕	๒๘.๖	๕	๕๗.๑	๒	๑๘.๓	-	-	-	-	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๔๘๑ - ๒๕๐๓	๗	๕๐.๐	๕	๓๙.๗	๒	๑๘.๓	-	-	-	-	-	-	๑๕	๑๐๐.๐
ใต้	๒๔๘๐ - ๒๔๘๑	๒	๑๘.๓	๕	๒๘.๓	๒	๑๘.๓	-	-	-	-	๑	๗.๑	๑๕	๑๐๐.๐
	๒๔๘๑ - ๒๕๐๓	๕	๓๙.๗	๕	๒๘.๖	๕	๒๘.๖	๑	๗.๑	-	-	-	-	๑๕	๑๐๐.๐

เช่นนี้แสดงว่าอัตราแสดงการเจริญพันธุ์ใกล้เคียงเป็นลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓

ตารางที่ ๓๐ ซึ่งแสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ จำแนกเป็นภูมิภาค

จะเห็นว่าในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๕๐ ภาคใต้เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนสูง ๆ คือร้อยละ ๕.๐ และมากกว่า มากที่สุดคือ ๑๑ จังหวัดหรือร้อยละ ๓๔.๖ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคใต้ รองลงมาคือภาคกลาง ซึ่งมี ๑๔ จังหวัดหรือร้อยละ ๒๔.๓ ของจังหวัดทั้งหมดในภาคกลาง รองลงมาคือภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ

ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ ภาคใต้อย่างมีจำนวนจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นร้อยละสูง ๆ มากที่สุดเช่นเคย รองลงมาคือภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือตามลำดับ

การที่อัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นลำดับดังนี้ จึงกล่าวได้ว่าเป็นเพราะการที่สตรีไทยในกลุ่มอายุต่าง ๆ ตั้งแต่ ๑๕ - ๔๔ ปี ใ้ทำการสมรสช้าลงตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษ เมื่อไม่มีปัจจัยอื่น ๆ กระทบกระเทือนต่อการเจริญพันธุ์ อัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือใกล้เคียง สำหรับจังหวัดที่มีอัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเพราะมีสตรีในกลุ่มอายุย่อย ๆ ที่มีมีการเจริญพันธุ์สูง ทำการสมรสเป็นอัตราส่วนสูงขึ้น สตรีในกลุ่มอายุย่อย ๆ (๑๕ - ๒๔ ปี) นี้มีอัตราเกิดสูงมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ดังนั้น จำนวนบุตรที่คาดว่าจะเกิดจากสตรีเหล่านี้จึงสูงมาก ซึ่งทำให้อัตราเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้น

จากผลของการวิเคราะห์ในข้อ ๑ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สตรีไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๕๐ ถึงปี พ.ศ.๒๕๐๓ นั้น ทำการสมรสช้าลงเรื่อย ๆ และการที่สตรีไทยมีอัตราส่วนของผู้ที่สมรส ออกสองเรื่อย ๆ นี้ ก็ควรจะหาให้อัตราแสดงการเจริญพันธุ์จากข้อมูลเรื่องการสมรสโดยเฉพาะ ออกสองด้วย ทั้งนี้ ผู้เขียนจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงว่า การที่ปัจจัยเรื่องการสมรส ออกนั้นจะทำให้เกิดภาวะตกตะเนจากข้อมูลเรื่องการสมรสออกสองเช่นกัน โดยการศึกษา ปัจจัยการสมรสที่ได้ศึกษาแล้วในข้อ ๑ ว่าโคลงของตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา กล่าวคือ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี และมากกว่า รวมทั้งอัตราส่วนร้อยละของสตรี ที่เคยสมรสแล้วในกลุ่มอายุต่าง ๆ ด้วย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๑ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของ สตรีอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าที่เคยสมรสแล้ว และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิด ตกาคตะเน พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๕๐ การเปรียบเทียบนี้เพื่อจะดูว่า ภายในระยะเวลาดังกล่าวการ ที่อัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าคองนั้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะ ทำให้เกิดภาวะตกตะเนซึ่งคำนวณจากข้อมูลในเรื่องการสมรสออกสองมาจนจบเพียงใด

จากตารางที่ ๓๑ จะเห็นว่าประเทศไทยมี ๕๐ จังหวัด หรือร้อยละ ๕๗.๐ จากจำนวน จังหวัดทั้งหมดที่มีอัตราส่วนของสตรีอายุ ๑๕ ปีและสูงกว่าคองระหว่างร้อยละ ๑.๐ - ๕.๕ และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ คือ ๓๑ จังหวัด หรือร้อยละ ๗๕.๕ มีอัตราเกิดตกาคตะเนคองระหว่าง ร้อยละ ๑.๐ - ๕.๕ ในจำนวน ๑๑ จังหวัด ที่มีอัตราส่วนของสตรีที่สมรสแล้วคองเพียงเล็กน้อย คือเพิ่มขึ้นหรือคองไม่เกินร้อยละ ๑.๐ ปรากฏว่าอัตราเกิดตกาคตะเนคองเพียงเล็กน้อย เช่นกัน และถ้าพิจารณาจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วคองกว่าเกินกว่าร้อยละ ๕.๐ ขึ้นไป ก็ปรากฏว่าส่วนใหญ่จังหวัดเหล่านี้มีอัตราเกิดตกาคตะเนคองเกินกว่าร้อยละ ๕.๐ ขึ้นไปเช่นกัน จึงอาจสรุปได้ว่า ในระหว่างปี พ.ศ.๒๔๕๐ - ๒๕๕๐ ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยการสมรสเพียงเล็กน้อย คือ สตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่เคยทำการสมรสแล้วคอง เพียงเล็กน้อย ซึ่งจะมีผลให้อัตราเกิดตกาคตะเนคองเพียงเล็กน้อยเช่นกัน

ตารางที่ ๒๒ การเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษียณแล้ว อายุ ๑๕ ปีและสูงกว่า และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๓

การเปลี่ยนแปลงของ อัตราส่วนร้อยละของ สตรีที่เกษียณแล้ว	การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน										จำนวน รวม			
	ร้อยละที่ลดลง					± - ๑.๐	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น							
	๑๐.๐ และสูงกว่า		๕.๐ - ๙.๙		๑.๐ - ๔.๙		๑.๐ - ๔.๙		๕.๐ และสูงกว่า					
จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ			
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง														
๑๐.๐ และสูงกว่า	๕	๔๓.๓	๑	๑๖.๗	-	-	๑	๑๖.๗	-	-	-	-	๖	๑๐๐.๐
๕.๐ - ๙.๙	๑๑	๓๓.๓	๑๐	๓๐.๓	๕	๒๗.๓	๑	๓.๐	๒	๖.๑	-	-	๓๓	๑๐๐.๐
๑.๐ - ๔.๙	๕	๑๖.๐	๕	๓๖.๐	๗	๒๕.๐	๒	๘.๐	๑	๕.๓	๓	๑๖.๐	๒๕	๑๐๐.๐
± - ๑.๐	๑	๒๐.๐	๑	๒๐.๐	๒	๒๖.๗	๑	๓๓.๓	๑	๒๐.๐	-	-	๓	๑๐๐.๐
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น														
๑.๐ - ๔.๙	-	-	-	-	-	-	๑	๕๐.๐	-	-	๑	๕๐.๐	๒	๑๐๐.๐
๕.๐ และสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑๐๐.๐	-	-	๑	๑๐๐.๐
รวม ๓๐ จังหวัด														

ตารางที่ ๑๒ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าที่เคยสมรสแล้ว และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคคะเน พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ เมื่อเปรียบเทียบกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีอายุ ๑๕ ปี หรือสูงกว่าที่เคยสมรสแล้วในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๕๓ อาจกล่าวได้ว่าสตรีในระยะหลังนี้ทำการสมรสเป็นอัตราส่วนค่อนข้างมากกว่า กล่าวคือมีจำนวนจังหวัดมากกว่าครึ่ง ที่อัตราส่วนของสตรีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไปที่เคยสมรสแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ หรือสูงกว่า ในจำนวนนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าในกลุ่มจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงมาก อัตราเกิดภาคคะเนจะลดลงในจำนวนร้อยละที่สูง เช่นกับในกลุ่มจังหวัดที่มีอัตราส่วนดังกล่าวลดลงเป็นอัตราส่วนน้อยลงมา อัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงก็เป็นจำนวนร้อยละน้อยลงเช่นกัน และในกลุ่มจังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลงเพียงเล็กน้อย คือเพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ จะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงในอัตราเกิดภาคคะเนที่ไม่สม่ำเสมอ คือเพิ่มขึ้นบ้างและลดลงบ้าง จึงอาจสรุปได้ว่า ในระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ สตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในประเทศไทยสมรสเป็นอัตราส่วนลดลง หรืออีกนัยหนึ่งสตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสแล้วมีจำนวนน้อยลง มีผลทำให้อัตราเกิดของประเทศไทยในระยะเวลาดังกล่าวลดลงเป็นจำนวนร้อยละที่เพิ่มขึ้น

มีข้อสังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของสตรีอายุ ๑๕ ปี และสูงกว่าที่เคยสมรสแล้ว เป็นอัตราส่วนที่สูงกว่าในระยะระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๕๓ นั้น อาจจะเป็นองมาจากระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๓ ซึ่งเท่ากับ ๑๓ ปี แต่ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๕๓ มีเพียง ๑๐ ปีเท่านั้น

ต่อไปนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว ในกลุ่มอายุต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดภาคคะเน ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ การเปรียบเทียบเช่นนี้ เพราะมีความต้องการศึกษาว่า การที่ปัจจัยการสมรสมีอัตราส่วนลดลงในกลุ่มอายุใด จะมีผลทำให้อัตราเกิดภาคคะเนเปลี่ยนแปลงไปมากที่สุด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ที่เกษมรสแล้ว และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคคะเน พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ การแสดงการเปรียบเทียบเช่นนี้มีความสำคัญว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้วในกลุ่มอายุนี้จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดภาคคะเนมากกว่า การเปลี่ยนแปลงของสตรีในกลุ่มอายุใด เนื่องจากสตรีในกลุ่มอายุนี้มีอัตราเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีในกลุ่มอายุอื่น ๆ จะเห็นว่าในระยะเวลาดังกล่าวจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยมีอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสในกลุ่มอายุนี้ลดลง โดยมี ๓๖ จังหวัด หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทยที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีอัตราเกิดภาคคะเนลดลงร้อยละ ๔.๐ หรือสูงกว่าเช่นกัน ในจำนวนจังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีอายุ ๑๕ - ๑๙ ที่เกษมรสแล้วลดลงเพียงเล็กน้อย ปรากฏว่าอัตราเกิดภาคคะเนก็ลดลงเพียงเล็กน้อยเช่นกัน สำหรับสตรีในกลุ่มอายุนี้ ๔ จังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วเพิ่มขึ้น และมี ๔ จังหวัดในจำนวนนี้ที่อัตราเกิดภาคคะเนเพิ่มขึ้นเช่นกัน

จึงสรุปได้ว่า การที่สตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ มีอัตราการสมรสเป็นอัตราส่วนลดลงนั้นมีผลทำให้การเจริญพันธุ์ลดลงได้มากอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ ๓๔ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ที่เกษมรสแล้ว และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคคะเน พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓ สำหรับสตรีในกลุ่มอายุนี้ อัตราส่วนของผู้ที่เกษมรสแล้วลดลงอย่างเห็นที่นำสังเกตคือมี ๔๓ จังหวัด หรือร้อยละ ๒๗.๑ ของจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย ที่อัตราส่วนของสตรีอายุ ๒๐ - ๒๔ ปีที่เกษมรสแล้วลดลง ร้อยละ ๕.๐ และสูงกว่า ซึ่งในจำนวนนี้มีถึง ๒๖ จังหวัด ที่อัตราส่วนดังกล่าวลดลง ร้อยละ ๑๐.๐ หรือสูงกว่า แต่เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดภาคคะเนแล้ว จะเห็นว่าในกลุ่มจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เกษมรสแล้วลดลงมาก อัตราเกิดภาคคะเน

ตารางที่ ๓

เปรียบเทียบ ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๑๕ - ๑๕ ปี และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน น.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๐

การเปลี่ยนแปลงของ อัตราส่วนร้อยละของสตรี ที่เกษมรสแล้ว	การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน						จำนวน รวม
	ร้อยละที่ลดลง			± ๑.๐	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น		
	๑๐.๐ และสูงกว่า	๕.๐-๙.๙	๑.๐-๔.๙		๑.๐-๔.๙	๕.๐ และสูงกว่า	
จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	จำนวน ร้อยละ จังหวัด	
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง							
๑๐.๐ และสูงกว่า	๒ ๑๐๐.๐	- -	- -	- -	- -	- -	๒ ๑๐๐.๐
๕.๐ - ๙.๙	๑๓ ๓๘.๒	๑๑ ๓๒.๘	๘ ๒๓.๕	- -	- -	๒ ๕.๘	๓๔ ๑๐๐.๐
๑.๐ - ๔.๙	๒ ๑๖.๑	๖ ๓๓.๒	๗ ๕๒.๑	๐ ๑๖.๗	- -	- -	๑๕ ๑๐๐.๐
± ๑.๐	๑ ๑๔.๓	๒ ๕.๖	๑ ๗.๓	๒ ๒.๖	๑ ๑๔.๓	- -	๗ ๑๐๐.๐
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น							
๑.๐ - ๔.๙	๑ ๑๔.๓	- -	๑ ๑๔.๓	๑ ๑๔.๓	๒ ๕.๖	๒ ๕.๖	๗ ๑๐๐.๐
๕.๐ และสูงกว่า	๑ ๕๐.๐	- -	๑ ๕๐.๐	- -	- -	- -	๒ ๑๐๐.๐
							รวม ๓๐ จังหวัด

ตารางที่ ๔

เปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๒๐ - ๒๔ ปี และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละใน พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๐

การเปลี่ยนแปลงของ อัตราส่วนร้อยละของสตรี ที่เกษมรสแล้ว	การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละใน										จำนวน รวม			
	ร้อยละที่ลดลง					๑.๐	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น							
	๑๐.๐ และสูงกว่า	๕.๐-๔.๕	๑.๐-๔.๕				๑.๐-๔.๕	๕.๐ และสูงกว่า						
จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ			
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง														
๑๐.๐ และสูงกว่า	๑๔	๒๕.๒	๔	๑๕.๕	๓	๑๑.๕	-	-	-	-	๑	๓.๔	๒๖	๑๐๐.๐
๕.๐ - ๔.๕	๒	๕.๕	๔	๑๘.๑	๑๐	๔๗.๖	-	-	-	-	๑	๔.๔	๒๗	๑๐๐.๐
๑.๐ - ๔.๕	-	-	๖	๓๗.๕	๔	๒๕.๐	๕	๓๑.๒	-	-	๑	๖.๖	๑๖	๑๐๐.๐
๑.๐	-	-	๑	๕๐.๐	-	-	-	-	๑	๕๐.๐	-	-	๒	๑๐๐.๐
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น														
๑.๐ - ๔.๕	-	-	-	-	๑	๑๐๐.๐	-	-	-	-	-	-	๑	๑๐๐.๐
๕.๐ และสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	๑	๒๕.๐	๒	๕๐.๐	๑	๒๕.๐	๔	๑๐๐.๐
	รวม										๓๐	จังหวัด		

ก็จะลดลงมากขึ้นทันที และในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลง ร้อยละ ของอัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงก็จะน้อยเช่นกัน แม้ว่าอัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงนี้จะไม่มากเท่ากับ อัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงในเมื่อมีการลดลงของอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วในกลุ่มอายุ ๑๕ -

๔ ปีก่อน

เชื่อกันว่าเป็นเช่นนั้นก็เพราะอัตราเกิดภาคคะเนมีค่าลดลงมาจากการนำจำนวนสตรีที่สมรสแล้ว ในกลุ่มอายุต่าง ๆ คูณกับอัตราเกิดของสตรีที่สมรสแล้วตามกลุ่มอายุ เพื่อจะได้จำนวนเด็กที่คาดว่าจะ เกิด ซึ่งเมื่อนำไปคูณด้วย ๑,๐๐๐ แล้วหารด้วยจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด ก็จะได้อัตราเกิดภาค คะเนต่อ ๑,๐๐๐ คน ถ้าพิจารณาอัตราเกิดของสตรีที่สมรสแล้วตามกลุ่มอายุ จะเห็นว่าสตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี จะมีอัตราเกิดสูงกว่าที่สุด ซึ่งเป็นเหตุให้การที่สตรีในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี สมรสช้าลง นั้น จะทำให้อัตราเกิดภาคคะเนลดลงเป็นจำนวนร้อยละที่สูงที่สุด

ตารางที่ ๑๔ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนวัยของสตรี อายุ ๒๕ - ๒๙ ปีที่เคยสมรสแล้วและการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราภาคคะเน พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๘๓ จะเห็นว่าส่วนในรัฐจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยมีอัตราส่วนของสตรีในกลุ่มอายุปีที่เคยสมรส แล้วลดลงเพียงเล็กน้อยไม่เกินร้อยละ ๕.๐ เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดภาคคะเนจะ เห็นได้ว่า อัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงเป็นจำนวนร้อยละสูงขึ้นเมื่อมีการลดลงของสตรีที่เคยสมรสแล้ว เป็นอัตราส่วนวัยที่สูงขึ้น ในทำนองเดียวกันจังหวัดที่อัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วลดลงเพียงเล็กน้อย อัตราเกิดภาคคะเนก็ลดลงเล็กน้อยเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกันกับอัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงเมื่อ สตรีในกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปีทำการสมรสช้าลง เห็นว่า อัตราเกิดภาคคะเนที่ลดลงเมื่อสตรีในกลุ่มอายุ ๒๕ - ๒๙ ปีทำการสมรสลดลงนั้นเป็นจำนวนร้อยละที่สูงกว่า

ตารางที่ ๑๕ แสดงถึงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรส แล้วอายุ ๔๕ - ๔๙ ปี และการเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดภาคคะเน พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๘๓ จะเห็น ว่าจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเพียงเล็กน้อย คือเพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ และมีเพียง ๕ จังหวัดเท่านั้นที่มีอัตราส่วนของสตรีในกลุ่ม อายุปีที่เคยสมรสแล้วเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าจังหวัดเหล่านี้ก็มีอัตราเกิดภาคคะเนลดลง ใน จำนวนจังหวัดที่มีอัตราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเพิ่มหรือลดลงเพียงเล็กน้อย จะพบว่า การเปลี่ยนแปลง

ตารางที่

เปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เกษมรสแล้ว อายุ ๒๕ - ๒๕ ปี และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๐๐

การเปลี่ยนแปลงของ อัตราส่วนร้อยละของสตรี ที่เกษมรสแล้ว	การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัตราเกิดภาคละเน										จำนวน รวม			
	ร้อยละที่ลดลง						± ๑.๐	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น						
	๑๐.๐ หรือสูงกว่า		๕.๐-๙.๙		๑.๐-๔.๙			๑.๐-๔.๙		๕.๐ หรือสูงกว่า				
จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ	จำนวน จังหวัด	ร้อยละ			
อัตราส่วนร้อยละที่ลดลง														
๑๐.๐ หรือสูงกว่า	๒	๖๖.๗	๑	๓๓.๓	-	-	-	-	-	-	-	๓	๑๐๐.๐	
๕.๐ - ๙.๙	๑๒	๖๐.๐	๕	๒๖.๓	๑	๕.๐	-	-	-	๑	๕.๐	๑๙	๑๐๐.๐	
๑.๐ - ๔.๙	๕	๒๐.๐	๖	๒๖.๖	๑๐	๔๔.๔	๑	๑๐.๐	-	๒	๒๐.๐	๒๗	๑๐๐.๐	
± ๑.๐	๑	๖.๗	๖	๓๐.๐	๒	๑๐.๐	๕	๓๓.๓	๑	๖.๗	-	๑๕	๑๐๐.๐	
อัตราส่วนร้อยละที่เพิ่มขึ้น														
๑.๐ - ๔.๙	-	-	๑	๒๐.๐	๒	๕๐.๐	-	๕.๐	๑	๒๐.๐	๑	๒๐.๐	๕	๑๐๐.๐
๕.๐ หรือสูงกว่า	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑๐๐.๐	-	๑	๑๐๐.๐	
												รวม	๗๐ จังหวัด	

แปลงในอัคราเกิดคาคะเนจะกระจายไปในร้อยละของการเปลี่ยนแปลงระดับต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งเพิ่มขึ้น และลดลง ทั้งนี้ทำให้กล่าวได้ว่า การที่สตรีในกลุ่มอายุต่ำกว่าการสมรสก่อนเพียงเล็กน้อยนั้นจะไม่ เป็นผลให้อัคราเกิดคาคะเนลดลงเพียงเล็กน้อย เช่นเดียวกับการที่สตรีในกลุ่มอายุอื่น ๆ ทำการสมรส ก่อน เพราะจากตารางที่ ๗ ในจำนวน ๒๔ จังหวัดที่มีอัคราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วเพิ่มขึ้น หรือลดลงไม่เกินร้อยละ ๑.๐ ปรากฏว่ามี ๑๔ จังหวัด ที่อัคราเกิดคาคะเนลดลงระหว่างร้อยละ ๑.๐ - ๔.๔ และ ๑๕ จังหวัดที่อัคราเกิดคาคะเนลดลงระหว่าง ๔.๐ - ๔.๔ และนอกเหนือจากนี้ ก็มีถึง ๔๔ จังหวัดที่อัคราเกิดคาคะเนลดลงร้อยละ ๑๐.๐ และสูงกว่า การที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ถึงแม้ว่าสตรีใหม่ในจังหวัดต่าง ๆ จะแยกทำการสมรสแล้วเมื่อถึงอายุ ๔๔ - ๔๕ ปี และปรากฏว่า อัคราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วจะไม่ลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑.๐ ก็ตาม แต่อัคราเกิดคาคะเนที่ ลดลงเป็นจำนวนร้อยละสูงเกินกว่า ๑.๐ นั้น ก็อาจมีอิทธิพลจากการที่จังหวัดเหล่านั้นมีจำนวนสตรีที่เคย สมรสแล้วในกลุ่มอายุน้อย ๆ ลดลง ซึ่งสตรีในกลุ่มอายุน้อย ๆ นี้ (เช่น ๑๕ - ๑๙ ปี, ๒๐ - ๒๔ ปี เป็นต้น) เป็นกลุ่มอายุที่มีการเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีในกลุ่มอายุสูง ๆ ขึ้นไป

ดังนั้น ในระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๐ จึงอาจสรุปได้ว่าจากการที่ปรับการ สมรสใหม่ในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือมีจำนวนจังหวัดส่วนใหญ่ที่จำนวนสตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป หรือในกลุ่มอายุต่าง ๆ ที่เคยทำการสมรสแล้วลดลง และจากการที่อัคราเกิดคาคะเนที่ลดลงทั่วไปใน ระยะเวลาดังกล่าวแล้ว เพื่อที่จะทราบว่าการเปลี่ยนแปลงของอัคราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้ว อาจ จะทำให้อัคราเกิดเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง จึงได้พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลง ของอัคราส่วนของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป และในกลุ่มอายุต่าง ๆ คือ ๑๕ - ๑๙, ๒๐ - ๒๔ และ ๔๔ - ๔๕ ปี และการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของอัคราเกิดคาคะเน ปรากฏว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีอัคราส่วนของสตรีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสแล้วลดลง อัคราเกิดคาคะเนก็จะลดลง ไปด้วย การที่อัคราเกิดคาคะเนจะลดลงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนร้อยละของอัคราส่วนของ สตรีที่เคยสมรสแล้วที่ลดลง

ในการ เปรียบเทียบระหว่างอัคราส่วนของสตรีในกลุ่มอายุต่าง ๆ ที่เคยสมรสแล้ว และการ เปลี่ยนแปลงของอัคราเกิดคาคะเน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๕๐๐ นั้น ปรากฏว่าการที่อัคราส่วน ของสตรีที่เคยสมรสแล้วในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปีลดลงนั้น จะมีผลทำให้อัคราเกิดคาคะเนลดลงใน

จำนวนรถยนต์ที่มากที่สุด รองลงไปคือกลุ่มอายุ ๒๕ - ๒๙ และ ๒๐ - ๒๔ ตามลำดับ สำหรับรถจักรยานยนต์ในกลุ่มอายุ ๔๕ - ๔๙ นั้น จะพบว่าอัตราส่วนของรถจักรยานยนต์ที่เคยสมรสแล้วเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อย แต่การเปลี่ยนแปลงของอัตราเกิดจากคะแนนนั้นไม่สม่ำเสมอเท่าไรนัก เพราะมีหลายจังหวัดที่อัตราเกิดจากคะแนนเพิ่มขึ้น และหลายจังหวัดที่อัตราเกิดจากคะแนนลดลงเกินกว่าร้อยละ ๑๐.๐ ขึ้นไป การที่เป็นเช่นนี้ทำให้คิดว่า การที่อัตราส่วนของรถจักรยานยนต์ ๔๕ - ๔๙ ปีที่เคยสมรสแล้วเปลี่ยนแปลงไปนั้นจะไม่มีผลต่อภาวะเจริญพันธุ์มากนัก